

Nr 49.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 17 februari 1950 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 93, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt;

3) förordning angående upphävande av förordningen den 28 maj 1943 (nr 265) om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt;

4) lag angående upphävande av lagen den 30 juni 1937 (nr 664) om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten;

5) förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;

6) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379);

7) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896); samt

8) förordning angående ändrad lydelse av 12 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Propositionen innehåller i huvudsak följande.

Olika kategorier av livförsäkringar. Enligt gällande bestämmelser indelas livförsäkringar i skattehänseende i tre olika kategorier, nämligen 1) kapitalförsäkringar, 2) pensionsförsäkringar, för vilka avgifter på grund av tjänst erlagts av arbetsgivaren eller den anställda, ävensom andra pensionsförsäkringar än nyss sagts, såvida de tagits anorledes än mot engångspremie, samt 3) pensionsförsäkringar mot engångspremie, för vilka avgifter icke erlagts på grund av tjänst, ävensom livränteförsäkringar, vilka icke äro pensionsförsäkringar. Beträffande kapitalförsäkringarna medges — bortsett från ett socialt betingat avdrag å 200 kr. — icke avdrag för premien, under det att utfallande belopp icke beskattas. För de under 2) omnämnda pensionsförsäkringarna får premien avdragas medan utfallande belopp beskattas. I fråga om de under 3) omnämnda pensionsförsäkringarna med-

gives — frånsett förenämnda 200-kronorsavdrag — icke avdrag för premien; utfallande belopp beskattas till viss del. Hos försäkringsanstalt uttages s. k. ränteskatt för kapitalförsäkringarna men icke för de övriga slagen av försäkringar.

I propositionen föreslås, att livförsäkringarna skola indelas endast i två kategorier, nämligen pensionsförsäkringar och kapitalförsäkringar. För pensionsförsäkringarna medges avdrag för premier, under det att utfallande belopp i sin helhet beskattas. Beträffande kapitalförsäkringarna får premien — bortsett från 200-kronorsavdraget — icke avdragas, men utfallande belopp beskattas icke. Försäkringsanstalt beskattas endast för inkomst av kapitalförsäkringar.

Till pensionsförsäkring hänföres för närvarande: a) livränteförsäkring, som innefattar livsvarig ålderspension eller invalidpension vid varaktig arbetsoförmåga, b) livränteförsäkring, som är att anse som änke- eller pupillförsäkring (familjepension), därvid pensionen till änka skall vara livsvarig, c) försäkring, vilken utgör en kombination av livränteförsäkring, som under a) eller b) sägs, och kapitalförsäkring med utbetalning av visst kapitalbelopp eller av visst årsbelopp under ett garanterat antal år.

Enligt propositionen hänföres till pensionsförsäkring även försäkring, enligt vilken utgår invalidpension vid övergående arbetsoförmåga, efterlevandepension, oavsett vem pensionstagaren är, eller temporär pension, därest den utgår under minst fem år eller, i fråga om ålderspension å högst 3 000 kronor för år, under minst två år. Beträffande den förut under c) omnämnda försäkringen föreslås vissa ändringar i inskränkande riktning; sålunda skall vid försäkring med utbetalning under ett garanterat antal år premiebetalningen, för att förhindra missbruk, vara fördelad å ett antal år, som med högst fem understiger det i fråga om utbetalningen garanterade antalet år.

För närvarande föreskrives icke någon undre gräns för pensionsåldern vid pensionsförsäkring. I propositionen föreslås att ålderspension icke skall få börja utgå vid lägre pensionsålder än 55 år, såvida icke med hänsyn till den försäkrades yrke eller andra omständigheter (t. ex. nedsatt arbetsförmåga) en lägre pensionsålder kan anses skälig.

Försäkring, vilken enligt de föreslagna bestämmelserna skall hänföras till pensionsförsäkring och för vilken premiebetalningstiden är högst fem år, kan dock enligt den skattskyldiges bestämmande hänföras till kapitalförsäkring, om förbehåll härom göres i försäkringsavtalet, då detta slutes.

Beskattning av försäkringsanstalter. Den nuvarande beskattningen av överskott å livförsäkringsrörelse föreslås skola upphöra. Beskattningen av det s. k. ränteskatteunderlaget, vilket enligt gällande regler utgör en tredjedel av en på visst sätt beräknad ränteinkomst, ersättes med en beskattning av hela den verkliga avkastning av kapital, som hänför sig till kapitalförsäkringar. Till sådan avkastning hänföras även vinst vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk avsedda fastigheter eller vid uppskrivning av värdet därå samt beräknad nettointäkt av annan fastighet. Nämnda nettointäkt beskattas härvid såsom intäkt av rörelse.

Från intäkten får avdrag göras för gäldräntor, förlust vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk avsedda fastigheter samt belopp, varmed värdet å sådana tillgångar nedskrivits. Vidare får ett schablonmässigt avdrag göras, vilket beräknas till dels 5 procent av nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltning, dels 5 kronor för varje direkt tecknad kapitalförsäkring. Sistnämnda avdrag avser dels att täcka andra omkostnader än de förut särskilt nämnda, dels att åstadkomma en reduktion av skatteunderlaget, särskilt för anstalter med låg medelförsäkringssumma. För anstalter, vilka driva utländsk återförsäkringsrörelse av viss omfattning, skall även nettointäkt av sådan rörelse beskattas.

För att förhindra, att skatt uttages i sådan omfattning att försäkringsanstalts förmåga att fullgöra sina försäkringsförbindelser äventyras, föreslås att då anstalts ekonomiska ställning på visst sätt försämrats anstalten skall få åtnjuta ett särskilt avdrag från den skattepliktiga intäkten.

Statlig inkomstskatt föreslås skola uttagas med 10 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Livförsäkringsrörelse, vilken här i riket drivits av utländsk anstalt, föreslås skola beskattas enligt samma grunder, som tillämpas för svensk anstalt.

Enligt gällande bestämmelser skall för utländsk försäkringsanstalt, som här i riket driver trafikförsäkringsrörelse, såsom skattepliktig nettointäkt upptagas 5 procent av anstaltens premieinkomst av den här bedrivna rörelsen. Såvitt angår av utländsk anstalt här bedrivna sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse, utgör motsvarande procentsats 10. I propositionen föreslås att ifrågakvarande procentsatser skola nedsättas till 3, respektive 6.

Understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar äga meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem, föreslås skola i beskattningshänseende behandlas såsom livförsäkringsanstalter. Understödsföreningar, som enligt stadgarna äga meddela livförsäkring med lägre kapitalunderstöd, skola enligt förslaget vara befriade från skattskyldighet för inkomst.

Beskattning av försäkringstagare. För närvarande få premier för pensionsförsäkring avdragas, endast om premiebetalningstiden överstiger fem år. Enligt propositionen skall avdragsrätt föreligga även vid kortare betalningstid.

Det särskilda avdrag å 600 kronor från utgående pupillpension, som för närvarande medges, skall enligt propositionen icke längre få åtnjutas.

Sådan ersättning för olycksfall i arbete, som utgår i fall då arbetsgivare iklätt sig s. k. självrisk, skall — i likhet med vad som gäller i fråga om ersättning på grund av försäkring jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete — enligt propositionen vara skattefri. Ersättning, som utgår vid sjukdom eller olycksfall under militärtjänstgöring, föreslås likaledes skola vara skattefri. Vidare förordas, att icke blott, såsom för närvarande, ersättning på grund av sjuk-, olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkring utan även ersättning, som vid sjukdom eller olycksfall utgår på grund av annan för-

säkring, t. ex. ansvarighetsförsäkring, skall vara skattefri. Utgår ersättningen i form av livränta skall den dock, liksom för närvarande, beskattas till reducerat belopp.

Om sjuk- eller olycksfallsförsäkring tagits i samband med tjänst — fråga är dock icke om försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete — skall enligt propositionen premien få avdragas, under det att utfallande belopp beskattas. Har kapitalförsäkring tagits i samband med tjänst, skall däremot arbetstagaren icke få avdraga premien, men utfallande belopp skola icke beskattas. Har arbetsgivaren erlagt premie för arbetstagaren, skall visserligen arbetsgivaren äga avdraga premiebeloppet i förvärvskällan jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse, men arbetstagaren skall upptaga samma belopp som inkomst. För s. k. ledareförsäkring skall premien över huvud taget icke få avdragas; utfallande belopp skola i följd härav icke beskattas.

Avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. I propositionen föreslås, att avdrag för avsättning till pensionsstiftelse skall få göras endast om pensioneringen anordnats på sådant sätt, att den uppfyller de villkor, som föreslagits skola gälla för att en livförsäkring skall anses såsom pensionsförsäkring.

För närvarande äger skattskyldig åtnjuta avdrag för belopp, som avsatts till pensionsstiftelse, även om utfästelse att utbetala pensioner av viss storlek icke gjorts. För att undanröja den fara för missbruk, som kan ligga häri, föreslås att avdrag för belopp, som avsatts till pensionsstiftelse, skall få åtnjutas endast i den mån stiftelsens förmögenhet genom avsättningen icke kommer att överstiga det belopp, som enligt försäkringsteknisk utredning erfordras för att säkerställa de pensioner, vilka enligt gjorda utfästelser eller inom vederbörande företag tillämpad praxis högst skola utgå till personer, som äro eller varit anställda i företaget, eller till deras efterlevande. Härvid skall såsom pensionsutfästelse godtagas även sådan utfästelse, som är förenad med villkor att pensionen utgives endast i den mån stiftelsens medel därtill förslå.

Ikraftträdande m. m. De nya bestämmelserna föreslås skola träda i kraft den 1 januari 1951 och tillämpas beträffande preliminärskatten för detta år. Vid taxering skola nämnda bestämmelser i fråga om försäkringstagarnas beskattning tillämpas först år 1952. Beträffande försäkringsanstalternas beskattning skola däremot de nya bestämmelserna tillämpas redan vid 1951 års taxering.

I fråga om understödsföreningar, som enligt sina stadgar äga meddela livförsäkringar med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor, föreslås de nya bestämmelserna skola tillämpas endast beträffande försäkringar, som meddelats efter ingången av år 1951.

Beträffande försäkringstagarnas beskattning skola enligt propositionen de äldre bestämmelserna i huvudsak gälla i fråga om försäkringar, som meddelats före den 1 januari 1951.

De vid propositionen fogade författningsförslagen äro av följande lydelse.

1) Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Häri genom förordnas, att anvisningarna till 28 § punkt 5 kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola upphöra att gälla, att 19 §, 24 §, 28 § 2 mom., 30 § 2 och 3 mom., 31 §, 32 § 1 och 2 mom., 33 §, 45 §, 46 § 2 mom., 53 § 1 mom., 54 § samt 59 § 1 och 2 mom. samma lag ävensom anvisningarna till 19 §, 21 § punkterna 4 och 7, 24 § punkterna 1 och 4, 29 § punkt 2, 30 § punkterna 1—4, 31 § punkt 1, 32 § punkt 10, 33 § punkt 1, 46 § punkt 1 samt 53 § punkterna 2 och 6 nämnda lag skola erhålla ändrad lydelse på sätt i det följande angives samt att till vardera av anvisningarna till 28 och 29 §§ samma lag skall fogas en ny anvisningspunkt, betecknad punkt 7 respektive punkt 14, av den lydelse nedan angives.

Nuvarande lydelse:

19 §.

Till skattepliktig — — — 100 kronor;

vad som i annan form än livränta tillfallit den försäkrade eller hans dödsbo på grund av sjuk-, olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkring eller vad som annorledes än genom försäkring i annan form än livränta tillfallit någon såsom ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete;

kapital, som på grund av kapitalförsäkring utfallit vid inträffat försäkringsfall eller återköp av försäkringen, där det utfallna kapitalet icke är att anse såsom intäkt av rörelse;

Föreslagen lydelse:

19 §.

Till skattepliktig — — — 100 kronor;

ersättning, som enligt vad i lag eller särskild författning är stadgat utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring, så ock annan ersättning, vilken vid sjukdom, olycksfall eller arbetslöshet tillfallit någon på grund av försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller annan livränta;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

¹ Senaste lydelse av 19 § se 1947:575, av 24 § och anvisningarna till 30 § punkt 2 se 1930:190, av 28 § 2 mom. samt anvisningarna till 28 § punkt 5 se 1938:368, av 30 § 2 mom. samt anvisningarna till 30 § punkterna 3 och 4 se 1943:263, av 30 § 3 mom. se 1946:52, av 32 § 2 mom. se 1947:468, av 45 § och anvisningarna till 31 § punkt 1 och till 32 § punkt 10 se 1932:291, av 46 § 2 mom. och 53 § 1 mom. se 1948:46, av anvisningarna till 19 § se 1945:408 samt av anvisningarna till 29 § punkt 2 och till 53 § punkt 6 se 1937:662.

Nuvarande lydelse:

ersättning på grund av försäkring av fast eller lös egendom i annat fall än då köpeskillning, som skulle hava influtit, därest egendomen i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse;

vinstandel eller premieåterbäring, som försäkringstagare fått uppbära från försäkringsanstalt på grund av avtal rörande annan försäkring än livränteförsäkring, därunder inbegripen överlevelse- och invalidränteförsäkring;

periodiskt understöd — — — allmänt barnbidrag.

(Se vidare anvisningarna.)

24 §.

Till i n t ä k t — — — fastigheten; frälseränta.

Har fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, skall intäkt genom nyttjande av fastigheten till den del, som sålunda använts, räknas till intäkt av rörelsen.

Förmån av — — — särskilt redovisas.

Där fastighet — — — såsom kapitaltillskott.

(Se vidare anvisningarna.)

28 §.

2 m o m. Ersättning på grund av försäkring av egendom skall anses såsom intäkt av rörelse, om och i den

Föreslagen lydelse:

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskillning, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel eller återbäring, som utgått på grund av annan försäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst;

periodiskt understöd — — — allmänt barnbidrag.

(Se vidare anvisningarna.)

24 §.

Till i n t ä k t — — — fastigheten; frälseränta.

Har fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, skall intäkt genom nyttjande av fastigheten till den del, som sålunda använts, räknas till intäkt av rörelsen. Att intäkt av fastighet, som ägts av försäkringsanstalt, även i annat fall än nyss sagts hänföres till intäkt av rörelse framgår av 30 § 2 mom.

Förmån av — — — särskilt redovisas.

Där fastighet — — — såsom kapitaltillskott.

(Se vidare anvisningarna.)

28 §.

2 m o m. Ersättning på grund av skadeförsäkring skall anses såsom intäkt av rörelse, i den mån köpeskil-

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

mån köpeskilling för egendomen, därest denna försålts, skolat hänföras till sådan intäkt.

ling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till nämnda förvärvskälla.

Avser ersättningen — — — sålunda använts.

Avser ersättningen — — — sålunda använts.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

30 §.

30 §.

2 m o m. För inländsk försäkringsanstalt skall såsom nettointäkt anses överskottet å försäkringsrörelsen samt beträffande livförsäkringsrörelse, förutom överskottet å rörelsen, ett belopp (ränteskatteunderlaget) motsvarande en tredjedel av dels den beräknade räntan å premiereserv för direkt tecknade kapitalförsäkringar, tillhörande anstaltens här i riket drivna rörelse, dels den ränta, som belöper å eller eljest tillförts premieåterbäringsreserv och vinstreserv för dylika försäkringar, dock att ränteskatteunderlaget icke må överstiga den på sätt i anvisningarna sägs begränsade, på livförsäkringsrörelsen belöpande andel av behållningen å anstaltens hela verksamhet.

2 m o m. Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses överskottet å försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder.

Såsom nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall, på sätt i anvisningarna närmare angives, anses dels den del av nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltning, som belöper på inländska kapitalförsäkringar och kapitalförsäkringar, som meddelats i direkt försäkringsrörelse utom riket, dels ock nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse.

Vid beräkning av inländsk försäkringsanstalts överskott å försäkringsrörelse må från bruttointäkten göras avdrag för avsättning till försäkringsfond för egen räkning och premieåterbäringsreserv samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder, i den mån de beräknas motsvara anstaltens förbindelser enligt ingångna försäkringsavtal, dock icke för annan avsättning till vinstutdelning än å livränteför-

Därest i fråga om livförsäkringsrörelse värdet av tillgångarna vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringsfonden, ökad med en tjugonedel av fonden, dels ock beloppet av de skulder, som icke grunda sig på meddelade försäkringar, må ett belopp motsvaran-

Nuvarande lydelse:

säkringar eller av ränta till vinstreserv för kapitalförsäkringar, som avses i föregående stycke.

3 mom. För försäkringsrörelse, som drivits av utländsk försäkringsanstalt, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas 5 procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven sjö- och trafikförsäkringsrörelse, 6 procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven brandförsäkringsrörelse samt 10 procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse.

31 §.

Till tjänst — — — tillfällig arbetsanställning.

Med tjänst likställes rätt till:
pension, annan livränta och undantagsförmåner;

periodiskt understöd — — — avdrag därför;

inkomst av lediga ecklesiastika sysslor, som enligt gällande föreskrifter kan tillkomma allmän kassa och icke utgjort intäkt av jordbruksfastighet eller av annan fastighet.

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse:

de fem gånger skillnaden avdragas från nettointäkten.

3 mom. I fråga om utländsk försäkringsanstalt skola bestämmelserna i 2 mom. andra och tredje styckena äga motsvarande tillämpning beträffande livförsäkringsrörelse, som anstalten drivit här i riket. Beträffande annan försäkringsrörelse, som här drivits av utländsk försäkringsanstalt, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas ett belopp motsvarande viss procent av anstaltens premieinkomst av den här bedrivna rörelsen, nämligen beträffande trafikförsäkringsrörelse 3 procent, beträffande sjöförsäkringsrörelse 5 procent, beträffande sjuk-, olycksfalls- och brandförsäkringsrörelse 6 procent samt beträffande övrig försäkringsrörelse 10 procent.

31 §.

Till tjänst — — — tillfällig arbetsanställning.

Med tjänst likställes rätt till:
pension, livränta, som utgår på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring, ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, samt undantagsförmåner;

periodiskt understöd — — — avdrag därför.

(Se vidare anvisningarna.)

Nuvarande lydelse:

32 §.

1 m o m. Till intäkt — — — för tjänsten;

vad som tillflutit skattskyldig såsom pension, annan livränta, undantagsförmåner, periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som i 31 § avses, i den mån ej annat följer av vad nedan i 2 mom. stadgas;

vad som ingått till allmän kassa från ledig ecklesiastik syssla.

Föreslagen lydelse:

32 §.

1 m o m. Till intäkt — — — för tjänsten;

pension och i den mån icke annat följer av vad nedan i 2 mom. stadgas livränta, som utgått på grund av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring, ävensom ersättning, som i annan form än livränta utgått på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst — dock icke ersättning, som avser sjukvårds- eller läkarekostnader — samt undantagsförmåner, periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som i 31 § avses.

Som intäkt av tjänst räknas jämväl annat belopp än ovan sagts — såsom vinstandel, återbäring eller vid återköp av försäkring uppburet belopp — vilket utgått på grund av pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst.

Har tjänst innehavare — — — annan fastighet.

2 m o m. *Har livränta enligt vad i lag eller särskild författning är stadgat utgått vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller har livränta eljest vid sjukdom eller olycksfall utgått på grund av försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, skall såsom skattepliktig intäkt räknas nedan angivna del av livräntans belopp, nämligen om livräntetagaren under beskattningsåret fyllt:*

Har tjänst innehavare — — — annan fastighet.

2 m o m. *Har livränta utgått på grund av försäkring, skall såsom skattepliktig intäkt räknas:*

a) *om livräntan utgått på grund av pupillförsäkring, för vilken avgifter erlagts på grund av tjänst eller vilken tagits annorledes än mot engångspremie, försåvitt livräntetagaren under beskattningsåret fyllt högst 21 år:*

livräntans hela belopp med avdrag av 600 kronor;

b) *om livräntan i fall, som ej inbegripas under a), utgått på grund av pensionsförsäkring, för vilken av-*

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

gift på grund av tjänst erlagts av arbetsgivaren eller av den anställda:

livräntans hela belopp;

c) om livräntan eljest utgått på grund av pensionsförsäkring annorledes än mot engångspremie:

livräntans hela belopp; samt

d) om livräntan utgått på grund av annan försäkring än här ovan sagts och livräntetagaren under beskattningsåret

fyllt högst 35 år	80 procent	högst 35 år	80 procent
av livräntans belopp			
fyllt 36 till och med 47 år	70 »	36 till och med 47 år	70 »
av livräntans belopp			
fyllt 48 till och med 56 »	60 »	48 » » »	56 » 60 »
av livräntans belopp			
fyllt 57 till och med 63 »	50 »	57 » » »	63 » 50 »
av livräntans belopp			
fyllt 64 till och med 69 »	40 »	64 » » »	69 » 40 »
av livräntans belopp			
fyllt 70 till och med 76 »	30 »	70 » » »	76 » 30 »
av livräntans belopp			
fyllt 77 till och med 86 »	20 »	77 » » »	86 » 20 »
av livräntans belopp			
fyllt minst 87 år	10 »	minst 87 år	10 »
av livräntans belopp.			

Om livränta utgått från ränte- och kapitalförsäkringsanstalt, skall, även om räntan är av beskaffenhet, som under a) — c) sägs, såsom skattepliktig intäkt anses ett enligt d) beräknat belopp.

Såsom skattepliktig intäkt räknas jämväl vinstandel och premieåterbäring, som försäkringstagare fått från försäkringsanstalt uppbära på grund av avtal om livränteförsäkring, därunder inbegripen överlevelse- och invalidränteförsäkring.

Har livränta annorledes än genom försäkring tillfallit någon såsom er-

Nuvarande lydelse:

sättning för skada till följd av olycksfall i arbete, skall såsom skattepliktig intäkt räknas ett enligt d) beräknat belopp.

Med försäkring mot engångspremie förstås försäkring, där enligt försäkringsavtalet hela premien skall erläggas på en gång eller erläggas i olika poster inom en tid av högst fem år från dagen för försäkringsavtalets ingående.

På frivilliga avgifter grundad försäkring hos pensionsstyrelsen anses ej innefatta försäkring mot engångspremie.

33 §.

Från intäkt — — — såsom intäkt.

Avdrag får i enlighet härmed ske för, bland annat:

avgifter, som den skattskyldige på grund av sin tjänst erlagt för egen eller efterlevande familjs pensionering;

hyra eller — — — tjänstens fullgörande.

Har den — — — gäld avdragas.

Den, som — — — arvode utgått.

(Se vidare anvisningarna.)

45 §.

Genom fastighetsskatten skall inkomsten från fastighet anses vara beskattad till ett belopp motsvarande, i fråga om jordbruksfastighet, 5 procent av jordbruksvärdet och tomt-

Föreslagen lydelse:

33 §.

Från intäkt — — — såsom intäkt.

Avdrag får i enlighet härmed ske för, bland annat:

avgifter som den skattskyldige erlagt för sådan pensionsförsäkring eller sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst, så ock avgifter som den skattskyldige i samband med tjänsten erlagt för egen eller efterlevandes pensionering anorledes än genom försäkring;

hyra eller — — — tjänstens fullgörande.

Har den — — — gäld avdragas.

Den, som — — — arvode utgått.

(Se vidare anvisningarna.)

45 §.

Genom fastighetsskatten skall inkomsten från fastighet anses vara beskattad till ett belopp motsvarande 5 procent av taxeringsvärdet. Vid beräkning av inkomst av jordbruksfas-

Nuvarande lydelse:

och industrivärdet samt 4 procent av skogsvärdet och, i fråga om annan fastighet, 5 procent av taxeringsvärdet. Vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet, av annan fastighet och av rörelse skall fördenskull, i den mån fastighet, som är underkastad fastighetsskatt, använts i förvärvskällan, avdrag ske för vad sålunda genom fastighetsskatt beskattats.

Rätt till — — — lägenheten belöper.

Har fastighet — — — ägt fastigheten.

Avdraget skall — — — gällande taxeringsvärdet.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran;

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige för honom själv eller, i förekommande fall, för hans make, dels ock avgift för annan pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans make eller hans omyndiga barn, dock ej om avgiften erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie; samt

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig för sig och i före-

Föreslagen lydelse:

tighet, av annan fastighet och av rörelse skall fördenskull, i den mån fastighet, som är underkastad fastighetsskatt, ingått i förvärvskällan, avdrag ske för vad sålunda genom fastighetsskatt beskattats.

Rätt till — — — lägenheten belöper¹.

Har fastighet — — — ägt fastigheten.

Avdraget skall — — — gällande taxeringsvärdet.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran;

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige för honom själv eller, i förekommande fall, för hans make, dels ock avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn; samt

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäk-

¹ Förslag om ändrad lydelse av detta stycke har framlagts i proposition nr 71 till årets riksdag.

Nuvarande lydelse:

kommande fall även för sin make och sina omyndiga barn betalt för sjuk- och arbetslöshetsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, för kapital- och olycksfallsförsäkring ävensom för livränteförsäkring, som ej avses i 33 § eller punkt 2) här ovan.

Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som i första stycket 3) här ovan avses, må ej för skattskyldig eller, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och båda makarna under året haft försäkringar, för dem båda tillsammans åtnjutas till högre belopp än 200 kronor. *Har skattskyldig för försäkring, som i första stycket 3) avses, fått uppbära vinstutdelning eller premieåterbäring, må avdrag ske med allenast det belopp, varmed premien över skjuter vad sålunda uppburits.*

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — av rörelse;

d) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkantoret, så länge kantorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kantoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsanstalter som icke äro bolag, understödsföreningar, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra

Föreslagen lydelse:

ringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 §.

Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som i första stycket 3) här ovan avses, må ej för skattskyldig eller, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och båda makarna under året haft försäkringar, för dem båda tillsammans åtnjutas till högre belopp än 200 kronor.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — av rörelse;

d) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkantoret, så länge kantorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kantoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verk-

Nuvarande lydelse:

personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

för inkomst av fastighet samt, vad angår allmän kassa, som åtnjutit inkomst från lediga ecklesiastika sysslor, tillika för sådan inkomst;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar — — — av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samfund, stiftelser, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, därunder inbegripna ägare av för gemensamt behov avsatta så kallade besparings-skogar, häradsallmänningar och andra likartade samfälligheter, som förvaltas självständigt för delägarnas gemensamma räkning, samtliga i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag — — — eller rörelse.

54 §.

Från skattskyldighet — — — kommunal inkomstskatt.

Föreslagen lydelse:

samhet, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar — — — av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, därunder inbegripna ägare av för gemensamt behov avsatta så kallade besparings-skogar, häradsallmänningar och andra likartade samfälligheter, som förvaltas självständigt för delägarnas gemensamma räkning, samtliga i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag — — — eller rörelse.

54 §.

Från skattskyldighet — — — kommunal inkomstskatt;

Nuvarande lydelse:**Föreslagen lydelse:**

f) understödsföreningar, som bedriva såväl till livförsäkring hänförlig verksamhet som annan verksamhet:

för annan inkomst än inkomst av fastighet, dock att skattskyldighet föreligger jämväl för förstnämnda inkomst till den del inkomsten belöper på livförsäkringsverksamheten;

g) understödsföreningar, som enligt sina stadgar äga meddela livförsäkring med kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem:

för all inkomst, som belöper på verksamhet, hänförlig till livförsäkring.

Att personer — — — samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

59 §.

1 mom. Skatt för annan inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet än i 2 mom. sägs samt skatt för inkomst av kapital utgöres, om inkomsten förvärvats av fysisk person under tid, då han varit här i riket bosatt, eller av inländsk juridisk person, i hemortskommunen.

2 mom. *Inkomst från lediga ecklesiastika sysstlor, som influtit till allmän kassa, beskattas i den kommun, där inkomsten av sysstlan eljest bort beskattas.*

Inkomst genom — — — är belägen.

Anvisningar

till 19 §.

Fattigunderstöd, begravningshjälp — — — sista stycket).

Att personer — — — samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

59 §.

1 mom. Skatt för inkomst av tjänst eller av annan tillfällig förvärvsverksamhet än i 2 mom. sägs samt skatt för inkomst av kapital utgöres, om inkomsten förvärvats av fysisk person under tid, då han varit här i riket bosatt, eller av inländsk juridisk person, i hemortskommunen.

2 mom. Inkomst genom — — — är belägen.

Anvisningar

till 19 §.

Fattigunderstöd, begravningshjälp — — — sista stycket).

Bestämmelsen att till skattepliktig inkomst icke räknas ersättning, som

Nuvarande lydelse:

till 21 §.

4. Har den skattskyldige i någon av honom bedriven rörelse använt produkter från egen eller av honom brukad fastighet, skall värdet av produkterna räknas som intäkt av jordbruk, jordbrukets binäringar eller skogsbruk, men får samma värde avräknas som omkostnad i rörelsen (jfr punkt 2 av anvisningarna till 29 §).

7. Till intäkt av jordbruksfastighet räknas ersättning på grund av försäkring mot utebliven dylik intäkt liksom ock ersättning på grund av försäkring av fast eller lös egendom, om och i den mån köpeskillning, som skulle hava influtit, därest egendomen i stället försålts, bort hänföras till intäkt av jordbruksfastighet.

till 24 §.

1. Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och

Föreslagen lydelse:

enligt vad i lag eller särskild författning är stadgat utgår till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete, avser jämväl ersättning, som utgår i de fall då arbetsgivare står s. k. självrisk enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, dock ej i den mån ersättningen överstiger vad som skulle hava utgått vid försäkring enligt nämnda lag.

till 21 §.

4. Har den skattskyldige i någon av honom bedriven rörelse använt produkter från egen eller av honom brukad fastighet, skall värdet av produkterna räknas som intäkt av jordbruk, jordbrukets binäringar eller skogsbruk, men får samma värde avräknas som omkostnad i rörelsen (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §).

7. Ersättning på grund av skadeförsäkring skall anses såsom intäkt av jordbruksfastighet, i den mån köpeskillning, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till nämnda förvärvskälla.

till 24 §.

1. Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och

Nuvarande lydelse:

att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav.

Har idkare — — — i rörelsen.

4. Till intäkt av annan fastighet är att hänföra ersättning på grund av försäkring mot utebliven inkomst av annan fastighet liksom ock ersättning på grund av försäkring av fast eller lös egendom, om och i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit, därest egendomen i stället försålts, bort hänföras till intäkt av annan fastighet.

till 28 §.

5. Såsom intäkt av rörelse skall även upptagas ersättning på grund av försäkring mot utebliven dylik intäkt.

I vissa fall kan jämväl kapital, som uppburits på grund av personförsäkring, utgöra intäkt av rörelse, så t. ex. om ett aktiebolag tagit en försäkring på sin verkställande direktörs eller en hos bolaget anställd uppfinnares liv för att därigenom skydda sig mot den minskning i inkomst, som den försäkrades frånfälle förväntas medföra för bolaget.

till 29 §.

2. Har aktiebolag jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser överfört medel till pen-

Föreslagen lydelse:

att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav. (Jfr dock beträffande livförsäkringsrörelse punkt 3 av anvisningarna till 30 §.)

Har idkare — — — i rörelsen.

4. Ersättning på grund av skadeförsäkring skall anses såsom intäkt av annan fastighet, i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av annan fastighet eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till nämnda förvärvskälla.

till 28 §.

7. I fråga om beräkning av intäkt av livförsäkringsrörelse gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

till 29 §.

2. Skattskyldig är berättigad till avdrag för medel, vilka överförts till pensionsstiftelse (jfr punkt 6 av an-

Nuvarande lydelse:

sionsstiftelse, är bolaget berättigat till avdrag för överföringen. För överföring av medel till annan personalstiftelse jämlikt sagda lag är aktiebolag berättigat till avdrag, om stiftelsens ändamål är sådant, att aktiebolaget vid direkt omkostnad för dylikt ändamål är berättigat till avdrag.

Föreslagen lydelse:

visningarna till 53 §) för pensionering av personal, som är eller varit anställd i rörelsen, eller efterlevande till sådan personal. Avdrag må dock icke medgivnas med mindre dels pensioneringen anordnats på sätt i anvisningarna till 31 § föreskrives som villkor för att livförsäkring skall hänföras till pensionsförsäkring, dels ock de överförda medlen erfordras för att säkerställa de pensioner jämte dyrtidstillägg eller andra därmed jämförliga tillägg, vilka enligt gjorda utfästelser eller inom vederbörande företag tillämpad sedvänja högst skola utgå.

Skattskyldig, som överfört medel till annan personalstiftelse än pensionsstiftelse, är berättigad till avdrag för de överförda medlen, om stiftelsens ändamål är sådant, att den skattskyldige vid direkt omkostnad för dylikt ändamål är berättigad till avdrag, samt stiftelsen i övrigt uppfyller villkor motsvarande dem som i punkt 6 av anvisningarna till 53 § stadgats beträffande pensionsstiftelse.

14. I fråga om beräkning av avdrag från intäkt av livförsäkringsrörelse gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

till 30 §.

1. Beräkning av inländsk försäkringsanstalts överskott skall ske särskilt för å ena sidan livförsäkringsrörelse, å andra sidan sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse. Försäkring, som meddelats i samband med huvudförsäkring, räknas härvid som tillhörande huvudförsäkringens art (t. ex. livränta, som meddelats som ersättning

till 30 §.

1. Vid uppdelning av försäkringsrörelse å sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse, å ena, samt livförsäkringsrörelse, å andra sidan, skall försäkring, som meddelats i samband med huvudförsäkring, räknas som tillhörande huvudförsäkringens art (t. ex. livränta, som meddelats som ersättning vid olycksfallsförsäkring, räknas till olycksfallsför-

Nuvarande lydelse:

vid olycksfallsförsäkring, räknas till olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring, som av livförsäkringsbolag meddelats i kombination med livförsäkring, räknas till livförsäkring). *Intäkter samt driftkostnader eller andra avdrag, vilka icke kunna bokföringsmässigt fördelas på de båda arterna av rörelse, skola fördelas på skäligt sätt.*

Med försäkringsfond för egen räkning förstås försäkringsfond (premiereserv, ersättningsreserv) enligt *försäkringslagen*, minskad med värdet av återförsäkrares ansvarighet. I ersättningsreserven inbegripes i fråga om försäkringsanstalt, som driver sjöförsäkring, den förstärkning av försäkringsfonden, som sådan anstalt gör enligt bolagsordningen, och i fråga om anstalt, som driver livförsäkring, återköpsreserven.

Med premieinkomst — — — återförsäkrares andelar.

2. Vid beräkning av överskottet å sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse må från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 §, för avsättning till försäkringsfond för egen räkning, *premieåterbäringsreserv* och i lag föreskriven säkerhetsfond, avsättning till sådan reservfond, som av ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt bildas enligt gällande föreskrifter om allmänna grunder angående försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar, avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas enligt gällande villkor och före-

Föreslagen lydelse:

säkring, sjukförsäkring, som av livförsäkringsbolag meddelats i kombination med livförsäkring, räknas till livförsäkring).

Med försäkringsfond för egen räkning förstås försäkringsfond enligt *lagen om försäkringsrörelse* (premiereserv, ersättningsreserv och, där rörelsen avser livförsäkring eller annan personförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år, reserv för tilldelad återbäring), minskad med värdet av återförsäkrares ansvarighet. I ersättningsreserven inbegripes i fråga om försäkringsanstalt, som driver sjöförsäkring, den förstärkning av försäkringsfonden, som sådan anstalt gör enligt bolagsordningen.

Med premieinkomst — — — återförsäkrares andelar.

2. Vid beräkning av överskottet å sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse må från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 §, för avsättning till försäkringsfond för egen räkning och i lag föreskriven säkerhetsfond, för utbetald återbäring, för avsättning till sådan reservfond, som av ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt bildas enligt gällande föreskrifter om allmänna grunder angående försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar, för avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas enligt gällande villkor och före-

Nuvarande lydelse:

skrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom, med nedan angiven inskränkning, för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning icke överstiger vinsten å själva försäkringsrörelsen. Denna vinst skall beräknas till ett belopp, som utgör skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

a) ingående försäkringsfond för egen räkning,

b) premieinkomst för egen räkning,

c) 4 procent ränta å post a);

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

d) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,

e) förvaltningskostnader för egen räkning,

f) utgående försäkringsfond för egen räkning.

Avdrag för — — — av brandskada.

Med utjämningsfond — — — försäkringsaktiebolags reservfond.

Den på — — — livräntor, undantaget).

Nedsättning av försäkringsfond för egen räkning, av *premieåterbäringsreserv*, av säkerhetsfond samt av i första stycket omnämnda reservfond för ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt och regleringsfond för trafikförsäkringsanstalt ävensom minskning av utjämningsfonderna skall anses som intäkt. *Utbetald premieåterbärning får avdragas som utgift*. Sker ändring av bolagsordningen, varigenom anstalten får rätt att på annat sätt än ovan sagts disponera vid denna lags ikraftträdande befintlig utjämningsfond, för vilken bestämmelser om inskränkt dispositionsrätt

Föreslagen lydelse:

skrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom, med nedan angiven inskränkning, för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning icke överstiger vinsten å själva försäkringsrörelsen. Denna vinst skall beräknas till ett belopp, som utgör skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

a) ingående försäkringsfond för egen räkning,

b) premieinkomst för egen räkning,

c) 4 procent ränta å post a);

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

d) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,

e) förvaltningskostnader för egen räkning,

f) utgående försäkringsfond för egen räkning.

Avdrag för — — — av brandskada.

Med utjämningsfond — — — försäkringsaktiebolags reservfond.

Den på — — — livräntor, undantaget).

Nedsättning av försäkringsfond för egen räkning, av säkerhetsfond samt av i första stycket omnämnd reservfond för ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt och regleringsfond för trafikförsäkringsanstalt ävensom minskning av utjämningsfonderna skall anses som intäkt. Sker ändring av bolagsordningen, varigenom anstalten får rätt att på annat sätt än ovan sagts disponera vid denna lags ikraftträdande befintlig utjämningsfond, för vilken bestämmelser om inskränkt dispositionsrätt funnits, eller utjämningsfond, som bildats efter lagens ikraftträdande, skall fonden

Nuvarande lydelse:

funnits, eller utjämningsfond, som bildats efter lagens ikraftträdande, skall fonden anses härigenom undergå minskning med hela det belopp, vartill den uppgick före ändringen.

Avdrag må icke ske för avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning till försäkringstagare.

3. Vid beräkning av överskottet å livförsäkringsrörelse må från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 §, för avsättning till försäkringsfond för egen räkning, premieåterbäringsreserv, i lag föreskriven säkerhetsfond, utjämningsreserver och livränteförsäkringsrörelsens garantifonder ävensom för avsättning av ränta till vinstreserv.

Med utjämningsreserv förstås här fond (såsom katastrofreserv, riskutjämningsfond m. fl.), vilken enligt av Konungen stadfästa grunder eller bolagsordningen må användas endast till att helt eller delvis täcka förlust på dödlighet, sjuklighet och invaliditet samt efter sådan disposition kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet, i den mån densamma icke kan täckas av andra till framtida förfogande avsatta medel. Som utjämningsreserv skall ej anses i lag föreskriven säkerhetsfond eller försäkringsaktiebologs reservfond.

Med garantifond för livränteförsäkringsrörelsen förstås här fond, som avsatts av överskottet på denna rörelse och som enligt av Konungen fastställda grunder eller bolagsordningen må användas endast till vinstutdelning å livränteförsäkringar eller till att helt eller delvis täcka förlust inom denna rörelse på dödlighet,

Föreslagen lydelse:

anses härigenom undergå minskning med hela det belopp, vartill den uppgick före ändringen.

Utöver vad ovan stadgats må avdrag icke ske för avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning till försäkringstagare.

3. Vid beräkning av nettointäkt av livförsäkringsrörelse skall följande iakttagas.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna lag, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, som enligt sina stadgar äger meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem.

Såsom inländska försäkringar anses dels försäkringar, som försäkringsanstalt meddelat i direkt försäkringsrörelse här i riket, dels ock återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt annan inländsk försäkringsanstalt.

Till utländsk återförsäkringsrörelse hänföres rörelse, avseende återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt eller tagit hos utländsk försäkringsanstalt.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse, avseende inländska försäkringar och försäkringar, som meddelats i direkt försäkringsrörelse utom riket, skall såsom bruttointäkt upptagas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning.

I bruttointäkten inräknas jämväl vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet å andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fas-

Nuvarande lydelse:

sjuklighet och invaliditet samt efter sådan disposition kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet, som icke kan täckas av andra till framtida förfogande avsatta medel.

Med vinstreserv förstås här fond, som omfattar försäkringstagarna individuellt tilldelade men till dem ej utbetalade vinstmedel.

Avdrag för ökning av utjämningsreserverna må icke ske i den mån desamma genom ökningen komma att överskjuta två procent av sammanlagda risksumman för kapitalförsäkring för dödsfall med avdrag av den del därav, för vilken återförsäkrare svara.

Med risksumma för kapitalförsäkring för dödsfall förstås här det belopp, som är att anse som utsatt för dödsrisk.

Nedsättning av försäkringsfond för egen räkning, premieåterbäringsreserv, säkerhetsfond, utjämningsreserver och garantifonder skall anses som intäkt. Utbetalad premieåterbärning och vinst å livränteförsäkring, vilken utbetalts ur garantifond för dylik försäkring, få avdragas såsom utgift. Sker ändring av grunder eller bolagsordning, varigenom anstalten får rätt att disponera utjämningsreserv eller garantifond på annat sätt än ovan sagts, skall fonden anses härigenom undergå minskning med hela det belopp, vartill den uppgick före ändringen.

Avdrag må icke ske för annan avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning åt försäkringstagarna än dels avsättning till garantifond för livränteförsäkringsrörelse dels ock avsättning, enligt av Konungen stad-

Föreslagen lydelse:

tigheter ävensom hyresvärde av fastighet, som använts i livförsäkringsrörelsen. Har försäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat inländsk livförsäkring eller i direkt försäkringsrörelse utom riket meddelad livförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, skall såsom ränteutäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten må avräknas dels ränta å gäld, dels, såvitt angår fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet än nyss sagts, dels förlust vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter, dels belopp varmed värdet å nyss angivna tillgångar enligt bestämmelserna i denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag som ovan sagts, dels ock 5 kronor för varje direkt tecknad kapitalförsäkring; såsom en enda försäkring anses härvid alla kapitalförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv. Avdrag må dock icke ske för försäkringstagare tillkommande ränta å återbäringsmedel.

Därest de sammanlagda risksummorna för återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt utländsk försäkringsanstalt, uppgå till minst en procent av de sammanlagda risksummorna för den förstnämnda anstaltens samtliga livförsäkringar, skall såsom nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse upptagas överskott

Nuvarande lydelse:

fästa grunder, av ränta till vinstreserv för direkt tecknade kapitalförsäkringar tillhörande anstaltens här i riket drivna rörelse.

Vid tillämpningen av 30 § räknas kapitalförsäkring, som är kombinerad med livränteförsäkring, under viss förutsättning som livränteförsäkring (se anvisningarna till 31 §).

4. Vid beräkning av ränteskattunderlaget skall, där ej särskilda förhållanden påkalla annat, räntan å premiereserven beräknas å medeltalet av dess belopp vid årets början och slut efter den räntefot, som legat till grund för dess beräkning; i fråga om ränte- och kapitalförsäkringsanstalt sättes räntan å premiereserven lika med det belopp, vilket såsom ränta gottskrivits besparingsfonden, med avdrag av den ränta, som under året utbetalts till besparingsfondens delägare.

Ränteskattunderlaget må dock aldrig överstiga på följande sätt begränsade, på livförsäkringsrörelsen belöpande andel av behållningen å anstaltens hela verksamhet, nämligen dels summan av överskottet å livförsäkringsrörelsen, beräknat på sätt i punkt 3 sagts, och de inkomstbelopp, vilka i beskattningsavseende äro att hänföra till annan förvärvskälla än

Föreslagen lydelse:

å sådan rörelse. Utvisar den utländska återförsäkringsrörelsen i fall som nyss sagts underskott, må detta avräknas från den skattepliktiga nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltningen. Vid tillämpning av förenämnda regel skall med en livförsäkrings risksumma vid en viss tidpunkt förstås den största ökning av nettokapitalvärdet av försäkringsanstalts förpliktelser på grund av försäkringen, som kan uppkomma genom försäkringsfall vid ifrågavarande tidpunkt. Med nämnda nettokapitalvärde förstås kapitalvärdet av försäkringsanstalts förpliktelser på grund av försäkringsavtalet, minskat med kapitalvärdet av försäkringstagarens förpliktelser på grund av samma avtal.

4. Erfordras på grund av bestämmelserna i 30 § eller anvisningarna till samma paragraf uppdelning av intäkt eller avdrag mellan olika delar av försäkringsanstalts verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget ske på skäligt sätt.

Nuvarande lydelse:

försäkringsrörelse, dels ock de vid sagda överskotts beräkning avdragna avsättningarna till andra fonder än försäkringsfonden, i den mån deras sammanlagda belopp icke överstiger två gånger nämnda summa. Vid tillämpning av detta stadgande skall iakttagas d e l s att från de inkomstbelopp, vilka i beskattningsavseende äro att hänföra till annan förvärvskälla än försäkringsrörelse, avdrag må ske för underskott å annan sådan förvärvskälla, d e l s o c k att i fråga om försäkringsanstalt, som jämväl driver sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, inkomstbelopp och underskott, vilka härröra från annan förvärvskälla än försäkringsrörelse, medräknas endast i den mån de i försäkringstekniskt hänseende äro att hänföra till livförsäkringsverksamheten.

till 31 §.

1. Med pension förstås dels pension, som utgår på grund av föregående tjänsteförhållande, dels ock belopp, som utgår på grund av pensionsförsäkring.

Till pensionsförsäkring hänföres:

1) sådan livränteförsäkring, enligt vilken livsvarig livränta skall börja utgå vid viss ålder (ålderspension) eller vid varaktig arbetsoförmåga (invalidpension);

2) livränteförsäkring, vilken är att anse som änke- eller pupillförsäkring (familjepension), dock, försåvitt fråga är om pension till änka, allenast om livräntan är livsvarig; samt

Föreslagen lydelse:

till 31 §.

1. Med pension förstås dels belopp, som annorledes än i följd av försäkring utgår på grund av föregående tjänsteförhållande, dels belopp, som utgår enligt lagen om folkpensionering, dels ock belopp som utgår på grund av pensionsförsäkring vare sig denna tagits i samband med tjänst eller annorledes.

Med p e n s i o n s f ö r s ä k r i n g förstås livförsäkring, enligt vilken icke skola utgå andra försäkringsbelopp än

1) ålderspension, utgående högst under den försäkrades livstid,

2) invalidpension, utgående högst så länge den försäkrade är arbetsförmögen eller har nedsatt arbetsförmåga,

3) efterlevandepension eller

Nuvarande lydelse:

3) försäkring, vilken utgör en kombination av livränteförsäkring som i 1) eller 2) sägs och kapitalförsäkring, i följande fall:

a) därest med livränteförsäkring kombinerats kapitalförsäkring å belopp sammanlagt ej överstigande livräntas dubbla årsbelopp, skolandet härvid i fråga om änke- och pupillförsäkring såsom årsbelopp anses den årliga pension, som tillförsäkrats enbart änka;

b) därest vid försäkring av ålderspension avtalats, att pensionen skall utgå ett visst garanterat antal år, oberoende av om den försäkrade efter uppnådd pensionsålder avlider innan det garanterade antalet år uppnåtts;

c) därest vid försäkring, varom i b) sägs, pensionsåldern är högst 70 år och, för den händelse dödsfall inträffar före pensionsåldern, ett högst med ålderspensionen lika årsbelopp skall utgå under ett garanterat antal år; eller

d) därest livsvarig livränta till förmån för efterlevande änka eller barn skall, oavsett förmånstagarens dödsfall, utgå under ett garanterat antal år efter försörjarens död.

Under 3 b), c) eller d) här ovan omfördämd försäkring skall dock icke, försäkvittet den ej tillika uppfyller villkoren enligt 3 a), anses såsom pensionsförsäkring, med mindre det garanterade antalet år är högst tjugu och det i avtalet stadgats, att rätt till återköp eller belåning av försäkringen ej skall föreligga och ej heller rätt till sådan förändring av utbetalningssättet, att försäkringen upphör att vara av sådan art, som ovan i denna anvisning sägs.

Utgör i annat fall än här ovan sagts försäkring en kombination av

Föreslagen lydelse:

4) med ålders-, invalid- eller efterlevandepension förenat kapitalbelopp, som utgår i samband med att pensionen börjar utbetalas eller upphör eller försäkringen upphör.

Ålderspension, som här avses, må icke börja utgå vid lägre ålder än 55 år, såvida icke med hänsyn till den försäkrades yrke eller andra omständigheter (t. ex. varaktig arbetsförmåga) lägre pensionsålder kan anses skälig.

Med efterlevandepension förstås pension, som efter den försäkrades död utgår högst så länge viss eller vissa i försäkringsavtalet angivna personer leva.

Såsom efterlevandepension skall ock anses pension, som utgår efter den försäkrades död oberoende av viss pensionstagares liv, (försörjningsränta) under förutsättning

a) att försörjningsräntan är förenad med livsvarig ålderspension eller med sådan livsvarig efterlevandepension till maka eller barn, vilken skall börja utgå omedelbart efter den försäkrades död, samt att försörjningsräntans årsbelopp icke överstiger den livsvariga pensionens årsbelopp,

b) att försörjningsräntan skall utgå under högst tjugu år, dock med den inskränkningen att, då räntan är förenad med livsvarig ålderspension, räntan likväl icke må utgå längre än till den tidpunkt, då den försäkrade skulle hava fyllt 90 år, och ej heller, vid pensionsålder över 70 år, under längre tid än som motsvarar skillnaden mellan 90 år och pensionsåldern,

c) att premier för försörjningsräntan och den med denna förenade livsvariga pensionen skola erläggas under tid, som icke med mera än fem år understiger den tid under vilken

Nuvarande lydelse:

livränte- och kapitalförsäkring, skall försäkringen anses uppdelad på en kapitalförsäkring och en livränteförsäkring.

Olycksfallsförsäkring räknas icke såsom pensionsförsäkring.

Med livsvariga livräntor avses sådana livräntor, som upphöra att utgå först vid dödsfall eller, beträffande änka, vid dödsfall eller omgifte.

Föreslagen lydelse:

försörjningsräntan enligt avtalet längst skall utgå, samt att icke vid utgången av något kalenderår under förstnämnda tid det sammanlagda beloppet av erlagda premier överstiger det belopp, som vid samma tidpunkt skulle hava erlagts, om premiebetalningen jämnt fördelats å tid, som med fem år understiger den tid under vilken försörjningsräntan längst skall utgå, samt

d) att i avtalet stadgats, att rätt till återköp eller belåning av försäkringen icke skall föreligga och ej heller rätt till sådan förändring av försäkringen, att den upphör att vara pensionsförsäkring.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) i nästföregående stycke skall efterlevandepension till den försäkrades änka anses såsom livsvarig, även om pension skall upphöra vid omgifte.

Kapitalbelopp, som utgå på grund av pensionsförsäkring, må tillsammans icke överstiga det högsta årliga beloppet av ålders- eller invalidpensionen, ökat, om efterlevandepension skall utgå till make, med det högsta årliga beloppet av efterlevandepensionen.

Skall enligt avtal om pensionsförsäkring ålderspension eller invalidpension upphöra eller nedsättas viss tid efter det pensionsåldern eller arbetsförmågan inträtt eller skall annan efterlevandepension än försörjningsränta upphöra eller nedsättas viss tid efter den försäkrades död må denna tid icke understiga fem år eller, i fråga om ålderspension vars årsbelopp icke överstiger 3 000 kronor, två år.

Med kapitalförsäkring

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

förstås annan livförsäkring än pensionsförsäkring.

Innehåller avtal om livförsäkring, förutom utfästelse som avtal om pensionsförsäkring enligt vad ovan sagts må innehålla, jämväl annan utfästelse, må försäkringen anses uppdelad på en pensionsförsäkring och en kapitalförsäkring.

Kan livförsäkring, vilken innehåller i nästföregående stycke omförmälda utfästelser, icke uppdelas på sätt där sägs, enär pensionens storlek icke bestämts eller annan omständighet av betydelse för uppdelningen icke är känd, må uppdelningen ske enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Utan hinder av vad ovan stadgats må pensionsförsäkring, för vilken premiebetalningen skall vara fullgjord inom fem år från försäkringsavtalets ingående, anses som kapitalförsäkring, därest förbehåll härom intagits i avtalet vid dess ingående.

Premiefrielseförsäkring skall anses tillhöra samma slag av försäkring som huvudförsäkringen.

För att försäkring skall anses hava tagits i samband med tjänst erfordras, att enligt anställningsavtalet skyldighet föreligger för arbetstagare att hava sådan försäkring eller att, om sådan skyldighet icke föreligger, premier för försäkringen skola gäldas av arbetsgivaren eller av denne jämte arbetstagaren. För att sjuk- eller olycksfallsförsäkring skall anses hava tagits i samband med tjänst erfordras utöver vad förut sagts, att anmälan angående nyssnämnda förhållanden skett hos försäkringsanstalten. Försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i

Nuvarande lydelse:

till 32 §.

10. Såsom livränta anses, förutom egentlig livränta, övriga på grund av pensionsförsäkring utfallande försäkringsbelopp, jämväl sådana belopp, som på grund av försäkringsavtalet utbetalas vid återköp eller premieåterbetalning vid dödsfall. Ändras försäkringsavtal så, att pensionsförsäkring helt eller delvis övergår till kapitalförsäkring, skola mot kapitalförsäkringen svarande premiereserv och övriga tillgodohavanden vid tidpunkten för ändringen anses såsom på grund av försäkringen utbetalt belopp.

till 33 §.

1. Skattskyldig äger att från inkomsten av sin tjänst avdraga avgifter, som han på grund av tjänsten erlagt för egen pensionering, vare sig avgifterna erlagts till arbetsgivaren, till särskild för ändamålet bildad kassa eller till försäkringsanstalt. *Likaledes får avdrag äga rum för avgifter, som på grund av tjänsten erlagts för överlevelseränteförsäkring såsom änke- och pupillförsäkring o. dyl.* Angående skattskyldigs rätt till avdrag för avgifter, som han annorledes än på grund av tjänst eller anställning erlagt för egen pensionsförsäkring samt för änke- och pupillförsäkring, se 46 § 2 mom.

till 46 §.

1. Har skattskyldig för försäkring, som avses i 46 § 2 mom. första stycket 3), uppburit vinstutdelning eller premieåterbäring, skall vad sålunda uppburits avräknas från premiernas belopp, så att blott vad därefter åter-

Föreslagen lydelse:

arbete anses icke såsom försäkring, tagen i samband med tjänst.

till 32 §.

10. Ändras försäkringsavtal så, att pensionsförsäkring helt eller delvis övergår till kapitalförsäkring, skola mot kapitalförsäkringen svarande premiereserv och övriga tillgodohavanden vid tidpunkten för ändringen anses såsom på grund av pensionsförsäkringen utbetalt belopp.

till 33 §.

1. Skattskyldig äger att från inkomsten av sin tjänst avdraga avgifter, som han i samband med tjänsten erlagt för egen eller efterlevandes pensionering, vare sig avgifterna erlagts till arbetsgivaren, till särskild för ändamålet bildad kassa eller till försäkringsanstalt. *Avdrag för sådana avgifter må dock ske endast om pensioneringen anordnats på sätt i anvisningarna till 31 § föreskrives som villkor för att livförsäkring skall hänföras till pensionsförsäkring.* Angående skattskyldigs rätt till avdrag för avgifter, som han annorledes än i samband med tjänst erlagt för egen eller efterlevandes pensionering, se 46 § 2 mom.

till 46 §.

1. Avdrag må icke åtnjutas för premier och andra avgifter i de fall, där avgifterna äro att betrakta såsom utgifter för levnadskostnader, vilka enligt 20 § icke äro avdragsgilla, men där det utgivna beloppet utgör skat-

Nuvarande lydelse:

står av verkligen utbetalda premier får avdragas, dock högst 200 kronor. Har vinstutdelning och premieåterbäring överstigit de under året erlagda premiernas belopp, utgör enligt 19 § överskottet icke skattepliktig intäkt.

till 53 §.

2. Verksamhet på grund av anställning i svenskt företag anses utövad här i riket, även om tjänstnehavaren i och för sin tjänst måste göra tillfälliga besök utomlands eller under längre tid uppehålla sig därstädes under kringresande (t. ex. handelsresande). Förmåner, som härröra av ett förutvarande tjänsteförhållande (pension, vissa undantagsförmåner o. s. v.) och åtnjutas av person, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas här i riket, beskattas i Sverige, om den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats härstädes. För sådan person föreligger däremot ej skattskyldighet för livränta eller andra enligt 31 § med inkomst av tjänst likställda förmåner, som icke åtnjutas på grund av något tjänsteförhållande.

6. Till pensionsanstalter, som icke äro bolag, räknas inrättning, självständig fond eller annan stiftelse, vilkens kapital och avkastning må användas endast till pensioner på grund av tjänst eller annan arbetsanställning, därest genom föreskrifter i reglementet eller eljest trygghet skapats för att anstalten så länge den består skall hava sådant ändamål samt att vid dess upplösning återstående medel antingen jämväl skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till välgörande eller eljest allmännyttigt ändamål. Pen-

Föreslagen lydelse:

tepliktig inkomst för den vilken beloppet kommit till godo, t. ex. då avgifterna erlagts för försäkring å hembiträde.

till 53 §.

2. Verksamhet på grund av anställning i svenskt företag anses utövad här i riket, även om tjänstnehavaren i och för sin tjänst måste göra tillfälliga besök utomlands eller under längre tid uppehålla sig därstädes under kringresande (t. ex. handelsresande). Förmåner, som härröra av ett förutvarande tjänsteförhållande (pension, vissa undantagsförmåner o. s. v.) och åtnjutas av person, som icke är bosatt eller stadigvarande vistas här i riket, beskattas i Sverige, om den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats härstädes. För sådan person föreligger däremot ej skattskyldighet för pension, livränta eller andra enligt 31 § med inkomst av tjänst likställda förmåner, som icke åtnjutas på grund av något tjänsteförhållande.

6. Med pensionsstiftelse avses, förutom pensionsstiftelse bildad enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, jämväl inrättning, självständig fond eller annan stiftelse, vilkens kapital och avkastning må användas endast till pensioner på grund av tjänst, därest genom föreskrifter i reglementet eller eljest trygghet skapats för att stiftelsen så länge den består skall hava sådant ändamål samt att vid dess upplösning återstående medel antingen skola användas för dylik pensionering eller ock skola anslås till

Nuvarande lydelse:

sionsstiftelser bildade enligt lagen välgörande eller eljest allmännyttigt om aktiebolags pensions- och andra ändamål. personalstiftelser äro att hänföra till pensionsanstalter.

Föreslagen lydelse:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1951. I samband med lagens ikraftträdande skall följande iakttagas:

1. Äldre bestämmelser skola, såvitt angår försäkringstagares beskattning, tillämpas vid 1951 års taxering, så ock vid eftertaxering för år 1951 eller tidigare år. I övrigt skola äldre bestämmelser gälla beträffande eftertaxering för år 1950 eller tidigare år.

2. Beträffande försäkring, som meddelats före den 1 januari 1951, skola äldre bestämmelser angående försäkringstagares beskattning jämväl i övrigt gälla efter nämnda dag, dock med följande undantag:

a) Avdrag må icke åtnjutas för avgifter, vilka efter ingången av år 1951 erläggas för försäkring, som avses i andra stycket av punkt 5 av anvisningarna till 28 § i deras äldre lydelse. Belopp, som utfaller på grund av försäkring av nyssnämnda slag, vilken meddelats före angivna tidpunkt, är skattepliktigt endast till så stor del, som enligt försäkringsteknisk beräkning motsvarar de avgifter, vilka erlagts före sagda tidpunkt.

b) Utgår livränta på grund av pupillförsäkring må avdrag, som avses i 32 § 2 mom. a) i dess äldre lydelse, icke åtnjutas, därest livräntan utgår i anledning av dödsfall, vilket inträffat efter ingången av år 1951.

c) I fråga om avdrag för avgifter, som avses i 46 § 2 mom. 3), skola de nya bestämmelserna gälla även beträffande försäkringar, som meddelats före den 1 januari 1951.

3. Vid beräkning av skattepliktig inkomst för försäkringsanstalt skall livförsäkring, som meddelats före den 1 januari 1951, hänföras till kapitalförsäkring, om den enligt äldre bestämmelser skolat hänföras till sådan försäkring.

4. I fråga om understödsförening, som enligt sina stadgar äger meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem, skall såsom nettointäkt upptagas dels den del av föreningens enligt 24 § i dess äldre lydelse och 25 § beräknade nettointäkt av fastighet, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats före ingången av år 1951, och hela premiereserven belöper på nämnda försäkringar, dels ock den del av föreningens enligt 30 § beräknade nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats efter ingången av år 1951, och premiereserven för samtliga kapitalförsäkringar belöper på de efter 1951 års ingång meddelade kapitalförsäkringarna.

2) Förslag

till

förrordning angående ändring i förrordningen den 26 juli 1947

(nr 576) om statlig inkomstskatt.

Härigenom förordnas, att 4 § 1 mom, 7 § och 10 § 2 mom. förrordningen den 26 juli 1947¹ om statlig inkomstskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — kommunal samfällighet.

Skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, äger jämväl åtnjuta avdrag för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning samt för avgifter för pensionsförsäkring och för annan personförsäkring, allt i den omfattning som i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

7 §.

Från skattskyldighet — — — hushållningssällskap:

för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdel-

Föreslagen lydelse:

4 §.

1 m o m. Från sammanlagda — — kommunal samfällighet.

Skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, äger jämväl åtnjuta avdrag för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning samt *för pensionsavgifter enligt lagen om folkpensionering ävensom* för avgifter för pensionsförsäkring och för annan personförsäkring, allt i den omfattning som i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

7 §.

Från skattskyldighet — — — hushållningssällskap:

för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdel-

¹ Senaste lydelse av 4 § 1 mom. se 1948: 764 samt av 10 § 2 mom. se 1949: 67.

Nuvarande lydelse:

ning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, *pensionsanstalter som icke äro bolag, understödsföreningar*, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

för all inkomst;

f) kyrkor, sjukvårdsinrättningar
— — — statlig inkomstskatt.

Att personer — — — samma paragraf.

10 §.

2 m o m. Den statliga — — — beskattningsbara inkomsten;

c) för försäkringsanstalter, i den mån de driva livförsäkringsrörelse:

tjugufem procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

Föreslagen lydelse:

ning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, *pensionsstiftelser, andra understödsföreningar än sådana, som enligt sina stadgar äga meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem*, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

för all inkomst;

f) kyrkor, sjukvårdsinrättningar
— — — statlig inkomstskatt;

j) *understödsföreningar, som enligt sina stadgar äga meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:*

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet.

Att personer — — — samma paragraf.

10 §.

2 m o m. Den statliga — — — beskattningsbara inkomsten;

c) för försäkringsanstalter, i den mån de driva livförsäkringsrörelse:

tio procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

Nuvarande lydelse:

d) för andra — — — beskattningsbara inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) och c) här ovan skall iakttagas att, därest försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skatten skall beräknas enligt c), *såvitt angår svensk anstalt*, allenast beträffande den del av anstaltens beskattningsbara inkomst som efter förhållandet mellan den i försäkringstekniskt hänseende till livförsäkringsverksamheten hänförliga nettointäkten och anstaltens sammanlagda nettointäkt belöper å livförsäkringsrörelsen och, *såvitt angår utländsk anstalt*, allenast i fråga om den del av nämnda inkomst som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelsen och anstaltens sammanlagda skattepliktiga nettointäkt av försäkringsrörelse belöper å livförsäkringsrörelsen.

Föreslagen lydelse:

d) för andra — — — beskattningsbara inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) och c) här ovan skall iakttagas att, därest försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skatten skall beräknas enligt *bestämmelsen under c)* allenast beträffande den del av anstaltens beskattningsbara inkomst, som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelsen och anstaltens sammanlagda skattepliktiga nettointäkt belöper å livförsäkringsrörelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951.

Vad som stadgas i övergångsbestämmelserna till lagen den 1950 (nr) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall äga motsvarande tillämpning beträffande taxeringen till statlig inkomstskatt.

3) Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 28 maj 1943 (nr 265) om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 28 maj 1943 om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt skall upphöra att gälla med utgången av år 1950. Förordningen skall dock alltjämt äga tillämpning beträffande skatt, som påförts eller påföres på grund av 1950 eller tidigare års taxering.

4) Förslag

till

lag angående upphävande av lagen den 30 juni 1937 (nr 664) om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten.

Härigenom förordnas, att lagen den 30 juni 1937 om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten skall upphöra att gälla med utgången av år 1950. Lagen skall dock alltjämt äga tillämpning beträffande pupillpension, som utgår i anledning av dödsfall, vilket inträffat före utgången av år 1950.

5) Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947
(nr 577) om statlig förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att 3 § 2 mom. och 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

3 §.

2 m o m. Såsom tillgångar vid förmögenhetsberäkningen upptagas icke:

a) kapitalvärdet av kapitalförsäkring;

b) rätt till undantagsförmåner samt till pension och annan förmån, som åtnjutes på grund av förutvarande tjänsteförhållande, ävensom till sådan livränta, varom förmåles i 32 § 2 mom. a) — c) kommunalskattelagen;

c) rätt till — — — avsedd kassa.
(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — i riket.

Medlem av — — — för förmögenhet.

För skattskyldiga — — — meddelade föreskrifter.

Föreslagen lydelse:

3 §.

2 m o m. Såsom tillgångar vid förmögenhetsberäkningen upptagas icke:

a) kapitalvärdet av kapitalförsäkring;

b) rätt till undantagsförmåner, till pension eller annan livränta, som utgår på grund av försäkring, till pension och annan förmån, som annorledes än i följd av försäkring åtnjutes på grund av förutvarande tjänsteförhållande samt till livränta som, enligt vad i lag eller särskild författning är stadgat, annorledes än på grund av försäkring utgår vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring;

c) rätt till — — — avsedd kassa.
(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — i riket.

Medlem av — — — för förmögenhet.

För skattskyldiga — — — meddelade föreskrifter.

Nuvarande lydelse:

Hypoteksföreningar, bostadskreditföreningar — — — för förmögenhet.

Föreslagen lydelse:

Hypoteksföreningar, bostadskreditföreningar — — — för förmögenhet.
Utländska försäkringsanstalter äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet, som hänför sig till här i riket bedriven livförsäkringsrörelse.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951. Dock skola bestämmelserna i 3 § 2 mom. i sin äldre lydelse tillämpas vid 1951 års taxering ävensom vid eftertaxering för år 1951 eller tidigare år samt bestämmelserna i 6 § 1 mom. i sin äldre lydelse gälla vid eftertaxering för år 1950 eller tidigare år.

6) Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 29 § 1 mom., 31 §, 33 § och 35 § 1 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration — — — före taxeringsåret.

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som omförmälas i anvisningarna till 30 § kommunal-skattelagen.

Föreslagen lydelse:

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration — — — före taxeringsåret.

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som omförmälas i anvisningarna till 30 § kommunal-skattelagen. *Motsvarande gäller beträffande utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit livförsäkringsrörelse, dock endast såvitt angår den till nämnda rörelse hänförliga verksamheten.*

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna förordning, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, som enligt sina stadgar äger meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration i stäl-

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration läm-

¹ Senaste lydelse av 29 § 1 mom. och 33 § se 1948:763, av 31 § se 1938:374 samt av 35 § 1 mom. se 1935:255.

Nuvarande lydelse:

let för uppgifter enligt första stycket punkterna 3) och 5) lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels livförsäkring, dels sjöförsäkring, dels trafikförsäkring, dels brandförsäkring och dels annan försäkring samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, samt, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

31 §.

Vid självdeklaration — — — föreningens bokföring.

Vid självdeklaration — — — dessa uppgifter.

För verk — — — att utgiva.

För inländsk försäkringsanstalt skall utan anmaning därjämte avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats.

33 §.

Till ledning — — — föra handelsböcker;

b) av försäkringsanstalt;

Föreslagen lydelse:

na uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels livförsäkring, dels sjöförsäkring, dels trafikförsäkring, dels sjuk- olycksfalls- och brandförsäkring och dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring. *Beträffande annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet föreligger icke skyldighet för utländsk försäkringsanstalt att lämna uppgifter enligt första stycket punkterna 3) och 5).*

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

31 §.

Vid självdeklaration — — — föreningens bokföring.

Vid självdeklaration — — — dessa uppgifter.

För verk — — — att utgiva.

För inländsk försäkringsanstalt skall utan anmaning därjämte avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats. *Vad sålunda stadgats skall dock icke gälla beträffande försäkringsanstalt, som drivit enbart livförsäkringsrörelse.*

33 §.

Till ledning — — — föra handelsböcker;

b) av försäkringsbolag ävensom understödsförening, oavsett om för-

Nuvarande lydelse:

uppgift för envar, som under nästföregående år åtnjutit livränta eller eljest erhållit belopp på grund av pensionsförsäkring hos anstalten, angående sådant belopp,

dock att därest beloppet ej uppgått till tvåhundra kronor uppgiftsskyldighet icke äger rum med mindre för den, som åtnjutit intäkten, tillika skall uppgivas annan intäkt;

c) av den — — — utbetalts, angående det utbetalda beloppet.

I uppgift — — — avdrag skett.

Beträffande annan — — — för lyftning.

Vid fullgörande — — — nämnda debetsedel.

Arbetsgivare, som — — — i huvudbok.

35 §.

1 m o m. I särskilda — — — hemvist; samt

e) av styrelse för försäkringsanstalt:

uppgift för — — — för försäkringen.

Föreslagen lydelse:

eningen enligt denna förordning är att anse såsom försäkringsanstalt eller ej:

uppgift för envar, som under nästföregående år uppburit belopp på grund av försäkring av den art, att skatteplikt för beloppet föreligger, angående sådant belopp,

dock att uppgiftsskyldighet icke föreligger, därest under året uppburna belopp sammanlagt icke uppgå till 200 kronor;

c) av den — — — utbetalts, angående det utbetalda beloppet.

I uppgift — — — avdrag skett.

Beträffande annan — — — för lyftning.

Vid fullgörande — — — nämnda debetsedel.

Arbetsgivare, som — — — i huvudbok.

35 §.

1 m o m. I särskilda — — — hemvist; samt

e) av styrelse för försäkringsbolag eller understödsförening, oavsett om föreningen enligt denna förordning är att anse såsom försäkringsanstalt eller ej:

uppgift för — — — för försäkringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951, dock att bestämmelserna i 33 § och 35 § 1 mom. skola träda i kraft den 1 januari 1952.

7) F ö r s l a g

till

förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896).

Häri genom förordnas att 3 §, 10 §, 11 §, 20 §, 46 § 2 mom., 100 § 2 mom., 103 § 1 mom. och anvisningarna till 46 § uppbördsförordningen den 31 december 1945¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

3 §.

Preliminär skatt — — — fråga är.
Preliminär skatt — — — statlig förmögenhetsskatt.
Preliminär skatt — — — preliminär C-skatt.

1. Preliminär A-skatt skall utgöras för sådan inkomst av tjänst, som helt eller delvis utgår i penningar och som hänför sig till den skattskyldiges huvudsakliga arbetsanställning eller eljest utgör hans huvudsakliga inkomst av tjänst, och skall utgå med belopp som angives i skattetabell, varom i 4 § sägs, eller med den procent av inkomsten som i 7 § sägs. Med tjänst likställes i denna förordning rätt till pension, livränta och undantagsförmåner samt sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 22, 25 eller 29 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag. Att preliminär A-skatt i vissa fall kan komma att utgå jämväl för annan inkomst än nyss sagts eller för förmögenhet framgår av 48 § 1 mom.

Föreslagen lydelse:

3 §.

Preliminär skatt — — — fråga är.
Preliminär skatt — — — statlig förmögenhetsskatt.
Preliminär skatt — — — preliminär C-skatt.

1. Preliminär A-skatt skall utgöras för sådan inkomst av tjänst, som helt eller delvis utgår i penningar och som hänför sig till den skattskyldiges huvudsakliga arbetsanställning eller eljest utgör hans huvudsakliga inkomst av tjänst, och skall utgå med belopp som angives i skattetabell, varom i 4 § sägs, eller med den procent av inkomsten som i 7 § sägs. Med tjänst likställes i denna förordning rätt till pension, livränta, som utgår på grund av sjuk- olycksfalls- eller skadeförsäkring eller annorledes än på grund av försäkring, ersättning, som i annan form än livränta utgår på grund av sjuk- eller olycksfallsförsäkring, tagen i samband med tjänst, samt undantagsförmåner ävensom sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 22, 25 eller 29 § kommunalskat-

¹ Senaste lydelse av 3 §, 10 §, 46 § 2 mom. och anvisningarna till 46 § se 1947:585 samt av 103 § 1 mom. se 1946:472.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

2. Preliminär B-skatt —
— — verkställd taxering.

3. Preliminär C-skatt —
— — verkställd taxering.

Är skattskyldig — — — därtill för-
anleda.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §.

Preliminär A-skatt — — — kost-
nadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall icke utgå
för folkpension enligt lagen om folk-
pensionering, särskilda barnbidrag
enligt lagen om särskilda barnbidrag
till änkors och invaliders m. fl. barn,
familjebidrag enligt familjebidrags-
förordningen den 29 mars 1946, så-
dant kontantunderstöd, som utgives
av arbetslöshetsnämnd med bidrag
av statsmedel, eller sådan pension *el-*
ler livränta från försäkringsanstalt,
som uppgår till högst 1 200 kronor
för år.

Preliminär A-skatt — — — till
konkursbo.

11 §.

Preliminär A-skatt skall beräknas
å det belopp, som återstår sedan från
inkomsten avräknats *sådana* avgifter,
som den skattskyldige *på grund av*
sin tjänst har att erlägga för egen
eller efterlevande familjs pensione-
ring.

2. Preliminär B-skatt —
— — verkställd taxering.

3. Preliminär C-skatt —
— — verkställd taxering.

Är skattskyldig — — — därtill för-
anleda.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §.

Preliminär A-skatt — — — kost-
nadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall icke utgå
för folkpension enligt lagen om folk-
pensionering, särskilda barnbidrag
enligt lagen om särskilda barnbidrag
till änkors och invaliders m. fl. barn,
familjebidrag enligt familjebidrags-
förordningen den 29 mars 1946, så-
dant kontantunderstöd, som utgives
av arbetslöshetsnämnd med bidrag av
statsmedel, eller sådan pension, liv-
ränta *eller annan skattepliktig ersätt-*
ning från försäkringsanstalt, som
uppgår till högst 1 200 kronor för år.

Preliminär A-skatt — — — till
konkursbo.

11 §.

Preliminär A-skatt skall beräknas
å det belopp, som återstår sedan från
inkomsten avräknats dels avgifter,
som den skattskyldige *erlägger för*
sådan pensionsförsäkring eller sjuk-
eller olycksfallsförsäkring, som ta-
gits i samband med tjänst, dels ock
avgifter, som den skattskyldige i sam-
band med tjänsten erlägger för egen
eller efterlevandes pensionering an-
norledes än genom försäkring.

Nuvarande lydelse:

Till andra — — — preliminär A-skatt.

20 §.

Efter anmaning av lokal skattemyndighet är arbetsgivare eller försäkringsanstalt skyldig att, den förre beträffande namngiven hos honom anställd person och den senare beträffande namngiven person, som av anstalten uppbär pension eller livränta, lämna uppgift å löneförmån, pension eller livränta, som enligt vad antagas kan komma att utbetalas under inkomståret.

46 §.

2 m o m. Har arbetstagaren — — — 7 § anges.

Har arbetstagare — — — första utbetalningstillfället.

Har lokal — — — nämnda skatt.

Har lokal skattemyndighet meddelat förordnande, som i 3 § sista stycket avses, skall löneavdrag icke verkställas å folkpension enligt lagen om folkpensionering, särskilda barnbidrag enligt lagen om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn, familjebidrag enligt familjebidragsförordningen den 29 mars 1946, sådant kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel, sådan pension eller livränta från försäkringsanstalt, som uppgår till högst 1 200 kronor för år, sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 46 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag, eller å lön, vilken utbetalas till person, som är i konkurs, eller till konkursbo.

Föreslagen lydelse:

Till andra — — — preliminär A-skatt.

20 §.

Efter anmaning av lokal skattemyndighet är arbetsgivare, försäkringsbolag eller understödsförening skyldig att, arbetsgivaren beträffande namngiven hos honom anställd person och bolaget eller föreningen beträffande namngiven person, till vilken utgives pension, livränta eller annan skattepliktig ersättning, lämna uppgift å löneförmån, pension, livränta eller annan ersättning, som enligt vad antagas kan komma att utbetalas under inkomståret.

46 §.

2 m o m. Har arbetstagaren — — — 7 § anges.

Har arbetstagare — — — första utbetalningstillfället.

Har lokal — — — nämnda skatt.

Har lokal skattemyndighet meddelat förordnande, som i 3 § sista stycket avses, skall löneavdrag icke verkställas å folkpension enligt lagen om folkpensionering, särskilda barnbidrag enligt lagen om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn, familjebidrag enligt familjebidragsförordningen den 29 mars 1946, sådant kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel, sådan pension, livränta eller annan skattepliktig ersättning från försäkringsanstalt, som uppgår till högst 1 200 kronor för år, sådant periodiskt understöd eller sådan därmed jämförlig periodisk intäkt, varför givaren enligt 46 § kommunalskattelagen är berättigad till avdrag, eller å lön, vilken utbetalas till person, som är i konkurs, eller till konkursbo.

Nuvarande lydelse:

100 §.

2 m o m. Fullgör icke arbetsgivare eller försäkringsanstalt behörigen vad vederbörande enligt 20 § åligger, eller

fullgör icke arbetsgivare behörigen vad honom enligt 50 §, 51 § första stycket eller 98 § första stycket åligger,

straffes med böter, högst trehundra kronor.

103 §.

1 m o m. Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration, eller

underlåter arbetsgivare eller försäkringsanstalt att hörsamma anmaning enligt 20 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa löneavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han löneavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 50 §, 51 § första stycket eller 98 § första eller andra stycket,

äger länsstyrelsen förelägga den försumlige lämpligt vite.

Då fråga — — — sig förfallen.

Anvisningar

till 46 §.

Med arbetsgivare — — — självständig företagare.

Lika med arbetsgivare betraktas enligt förordningen den som till annan utbetalar pension, livränta, un-

Föreslagen lydelse:

100 §.

2 m o m. Fullgör icke arbetsgivare, försäkringsbolag eller understödsförening behörigen vad vederbörande enligt 20 § åligger, eller

fullgör icke arbetsgivare behörigen vad honom enligt 50 §, 51 § första stycket eller 98 § första stycket åligger,

straffes med böter, högst trehundra kronor.

103 §.

1 m o m. Hörsammar icke skattskyldig anmaning att avlämna preliminär självdeklaration eller att fullständiga sådan deklaration, eller

underlåter arbetsgivare, försäkringsbolag eller understödsförening att hörsamma anmaning enligt 20 §, eller

underlåter arbetsgivare, som är skyldig verkställa löneavdrag, att fullgöra sådan skyldighet eller verkställer han löneavdrag med för lågt belopp, eller

fullgör arbetsgivare icke vad honom åligger enligt 50 §, 51 § första stycket eller 98 § första eller andra stycket,

äger länsstyrelsen förelägga den försumlige lämpligt vite.

Då fråga — — — sig förfallen.

Anvisningar

till 46 §.

Med arbetsgivare — — — självständig företagare.

Lika med arbetsgivare betraktas enligt förordningen den som till annan utbetalar pension, livränta eller

Nuvarande lydelse:

dantagsförmåner, periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt.

Det ankommer — — — denna förordning.

Om en — — — uppbär tantiem.

Provision bör — — — huvudmannens tjänst.

För bedömande — — — med arbetsgivaren.

Har arbetstagaren — — — skall verkställas.

Arbetsgivares skyldighet — — — av inkomst.

Arbetsgivare är — — — än hemortskommunen.

Då skattskyldig — — — huvudsaklige arbetsgivaren.

Framställning om — — — höras däröver.

Vid prövning — — — effektiv utskyldsbetalning.

Den i — — — skall medgivas.

Utom i — — — för handen.

Föreslagen lydelse:

annat belopp, som enligt 3 § 1. likställes med inkomst av tjänst.

Det ankommer — — — denna förordning.

Om en — — — uppbär tantiem.

Provision bör — — — huvudmannens tjänst.

För bedömande — — — med arbetsgivaren.

Har arbetstagaren — — — skall verkställas.

Arbetsgivares skyldighet — — — av inkomst.

Arbetsgivare är — — — än hemortskommunen.

Då skattskyldig — — — huvudsaklige arbetsgivaren.

Framställning om — — — höras däröver.

Vid prövning — — — effektiv utskyldsbetalning.

Den i — — — skall medgivas.

Utom i — — — för handen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951.

8) Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 12 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Härigenom förordnas, att 12 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

12 §.

Har någon — — — skolat ökas.

Vidare skall — — — 15,000 kronor.

Vad som — — — äga rum.

Skattskyldighet enligt första stycket äger ej rum för rätt till *sådan livränta, som avses i 32 § 2 mom. a) —c) kommunalskattelagen*, ej heller för rätt till *annan livränta*, i den mån vad som på grund av förordnande av samma person såsom sådan livränta tillfallit den berättigade icke överstiger 1,500 kronors årsränta.

Föreslagen lydelse:

12 §.

Har någon — — — skolat ökas.

Vidare skall — — — 15,000 kronor.

Vad som — — — äga rum.

Skattskyldighet enligt första stycket äger ej rum för rätt till *pension som utgår på grund av pensionsförsäkring. Skattskyldighet äger ej heller rum för rätt till livränta som utgår på grund av annan försäkring än pensionsförsäkring*, i den mån vad som på grund av förordnande av samma person såsom sådan livränta tillfallit den berättigade icke överstiger 1,500 kronors årsränta.

Angående vad som förstås med kapitalförsäkring och pensionsförsäkring stadgas i anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951.

Livförsäkring, som meddelats före den 1 januari 1951, hänföres till pensionsförsäkring, därest den är av det slag, som avses i 32 § 2 mom. a) —c) kommunalskattelagen i dess lydelse före nämnda dag, och till kapitalförsäkring, om livförsäkringen är av annat slag.

Till utskottets behandling ha överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 408 av herr *Gottfrid Karlsson* och II : 497 av herr *Lindström* m. fl., vari hemställdts, »att riksdagen beslutar följande ändring av 32 § 1 mom. kommunalskattelagen:

'Till intäkt av tjänst hänföras:
avlöning . . . för tjänsten, dock ej arbetsgivares bidrag till premier för kollektiv kapitalförsäkring för dödsfall;

— — —'

att riksdagen måtte besluta dels att den beskattningsbara nettointäkten bestämmes till hälften av den nettointäkt, som definieras i 30 § 2 mom. andra stycket Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen, dels att i 10 § 2 mom. c) Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändring i förordningen om statligt inkomstskatt 'tio procent' ersättes med 'tjugo procent', samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta de härav föranledda ändringarna i Kungl. Maj:ts förslag till ovannämnda lag och förordning»; ävensom

2) motionen I: 409 av herr *Ewerlöf*, vari hemställdts, »att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts genom proposition nr 93 för riksdagen framlagda förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen m. m. att sjukförsäkringsbolag, som enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder bedriver sjukförsäkring för längre tid än tio år, undantages från beskattning för den del av rörelseöverskottet som belöper på försäkringar, vilka tagits i samband med tjänst eller i kombination med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt».

Till behandling i samband med den förevarande propositionen har utskottet upptagit följande vid riksdagens början väckta motioner, nämligen:

a) de likalydande motionerna I: 59 av herr *Ivar Persson* m. fl. samt II: 62 av herrar *Hansson* i Önnarp och *Hansson* i Skegrie, vari hemställdts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 46 § i kommunalskattelagen och 4 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, att där angivet maximibelopp vid avdrag för vissa försäkringspremier höjes för äkta makar från nuvarande 200 kronor till 400 kronor»;

b) de likalydande motionerna I: 118 av herr *Grym* m. fl. och II: 138 av herr *Jansson* i Kalix m. fl., vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att det uppdrages åt kommunalskatteskatteskunniga att utreda och framlägga förslag till sådan ändring i kommunalskattelagen, att likformighet i skattehänseende fastställes för arbetstagare, som under sjukdom i arbete till följd av olycksfall uppbär s. k. sjukpenning, oavsett om arbetstagaren har anställning hos arbetsgivare, som har sina arbetare försäkrade hos riks-försäkringsanstalten eller därmed likställt försäkringsbolag, eller om han är anställd hos arbetsgivare, som står självrisk; samt

c) de likalydande motionerna I: 238 av herr *Petrén* och II: 287 av herr *Kristensson* i Osby, vari hemställt, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 46 § i kommunalskattelagen och 4 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, att angivet maximibelopp vid avdrag för vissa försäkringspremier höjes för ensamstående från nuvarande 200 kronor till 300 kronor och för äkta makar från nuvarande 200 kronor till 400 kronor, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderlig lagtext».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 409, II: 62, II: 138, II: 287 och II: 497.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 maj 1944 tillkallade dåvarande chefen för finansdepartementet samma dag bankdirektören E. Browaldh, professorn E. Lindahl, direktören N. W. Lundblad, professorn A. Montgomery, skattedirektören K. G. A. Sandström, ledamoten av riksdagens första kammare kassören A. W. Strand och ledamoten av riksdagens andra kammare hemmansägaren O. E. Werner att såsom sakkunniga inom finansdepartementet biträda med utredning rörande inadvartenser i nuvarande skattesystem. Åt skattedirektören Sandström uppdrogs att i egenskap av ordförande leda de sakkunnigas arbete. De sakkunniga ha antagit benämningen 1944 års allmänna skattekommitté.

Sedan kommittén med skrivelse den 8 december 1944 avlämnat betänkande med förslag till förfarande vid avveckling av krigskonjunkturbeskattningen, har kommittén varit sysselsatt med utredning rörande frågor angående beskattningen av livförsäkringsanstalter och livförsäkringstagare.

I kommitténs sammansättning ha under tiden vissa förändringar ägt rum. Den 19 februari 1945 befriades professorn Montgomery från sitt uppdrag. Direktören N. W. Lundblad avled den 25 september 1947. Den 26 september 1945 förordnades filosofie doktorn F. Lundberg och byråchefen H. A. Prawitz att såsom experter biträda kommittén i beskattningsfrågor rörande försäkringsväsendet. Lundberg entledigades på därom gjord framställning från sitt förordnande den 15 oktober 1946. Den 14 maj 1947 uppdrogs åt direktören, f. d. revisionssekreteraren G. W. Hemberg att vara ledamot i kommittén med uppgift att delta i behandlingen av frågor angående beskattningen av försäkringsanstalter och försäkringstagare.

Kommittén har med skrivelse den 31 december 1947 avlämnat betänkande med *förslag till ändrade bestämmelser angående beskattning av livförsäkringsanstalter och livförsäkringstagare m. m.* (SOU 1948: 22) med därvid fogade författningsförslag; författningsförslagen äro såsom *Bilaga A* fogade vid statsrådsprotokollet i detta ärende.

Över betänkandet ha efter remiss *yttranden* avgivits av kammarrätten, statskontoret, försäkringsinspektionen, pensionsstyrelsen, riks-försäkrings-

anstalten, arbetsmarknadsstyrelsen, Svea och Göta hovrätter, överståthållar-
ämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kronobergs,
Malmöhus, Hallands, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Västmanlands, Gävle-
borgs, Jämtlands och Norrbottens län, mellankommunala prövningsnämnden,
Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund, Svenska försäkringsbolags
riksförbund, Svenska personal-pensionskassan, Livförsäkringsanstalten Fol-
ket och Försäkringsanstalten Samarbete, Ränte- och kapitalförsäkringsan-
stalternas förtroenderåd, Sveriges industriförbund, Landsorganisationen i
Sverige, Svenska sjukkasseförbundet, Understödsföreningarnas riksförbund,
De fria sjukkassornas förbund, De erkända arbetslöshetskassornas samor-
ganisation samt Försäkringstjänstemannaförbundet. Därjämte ha yttranden
inkommit från Sveriges kommunalanställdas pensionskassa, Sveriges redare-
förening och ett antal understödsföreningar (begravningskassor).

Beträffande *motiveringen* för de i propositionen framlagda förslagen till-
låter sig utskottet hänvisa till propositionen. Redogörelse härutinnan åter-
finnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Sammanfattning av kommitténs förslag, s. 48—53.

Gällande rätt, s. 54—69.

Kritik av gällande beskattningsregler, s. 69—88.

Allmän motivering till departementsförslaget, s. 88—220.

Specialmotivering, s. 220—248.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I: 59 och II: 62 har erinrats om att enligt
46 § kommunalskattelagen avdrag finge göras för vissa försäkringspremier
med ett belopp av högst 200 kronor. Med nu rådande förhållanden i jäm-
förelse med dem som rådde, när denna avdragsrätt tillkom, måste detta
belopp anses som alldeles för lågt. Penningvärdets försämring under denna
mellantid jämte den bland allmänheten alltmer utbredda förståelsen för
försäkringsskyddets betydelse vid sjukdom, olycksfall och nedsatt arbets-
förmåga motiverade en betydande höjning. I all synnerhet för äkta makar
framstode en höjning av avdraget som önskvärd och rättvis. Ofta hade ma-
karna var för sig, före äktenskapets ingående, försäkringspremier uppgå-
ende till eller i närheten av 200 kronor, vilket medförde, att de som äkta
makar inte kunde i samma utsträckning som tidigare utnyttja avdragsrät-
ten. Härutöver borde också tagas i beaktande, att försäkringspremier för
barnen skulle rymmas inom samma belopp.

Till stöd för det i de likalydande motionerna I: 118 och II: 138 framförda
yrkandet har anförts bl. a. följande. Enligt gällande olycksfallsförsäkrings-
lag vore i princip varje arbetare försäkrad för skada till följd av olycksfall
i arbetet. Försäkringen ägde rum i riksförsäkringsanstalten eller i ömsesi-
digt olycksfallsförsäkringsbolag. Därjämte funnes möjligheter för arbets-
givare att ikläda sig s. k. självrisk. En viss tveksamhet hade uppstått såväl

bland arbetsgivare som bland de lokala taxeringsorganen om huruvida löneavdrag för skatt skulle verkställas å avlöning, som utginge till arbetstagare under ledighet för sjukdom till följd av olycksfall i arbete, jämväl till den del avlöningen omfattade sjukpenning. Sedan närmare anvisning där- om begärts, hade centrala uppborädsnämnden förklarad dels att för det fall, att arbetsgivare, som icke stode självrisk, utbetalade avlöning till arbetstaga- re under sjukdom i arbete till följd av olycksfall, borde preliminär A-skatt endast beräknas å den del av avlöning som i förekommande fall överstege en- ligt olycksfallsförsäkringslagen utgående sjukpenning, dels ock att arbetsgi- vare, som stode självrisk, vid utbetalande av avlöning till arbetstagare under tid, då arbetstagaren vore förhindrad att arbeta på grund av olycksfall i arbete, hade att tills vidare och intill dess att annan rättspraxis vid taxering tillämpa- des verkställa löneavdrag å hela det lönebelopp, som utbetalades till arbetsta- gare. Nuvarande rättspraxis utginge ifrån att skatteplikt föreläge i sådana fall. I ett av regeringsrätten den 12 december 1947 meddelat utslag syntes ovan refererade rättspraxis alltjämt ha tillämpats. Billighet och rättvisa fordrade att arbetstagarens rätt i skattehänseende icke skulle göras bero- ende av huruvida arbetsgivaren erhållit medgivande att stå så kallad själv- risk eller icke. Det syntes därjämte vara svårförståeligt för den enskilde skattskyldige att löneavdrag skulle ske i det ena fallet men icke i det andra, särskilt i de fall, då arbetsgivaren endast utbetalade lön med belopp som av riks-försäkringsanstalten fastställts i enlighet med de grunder som an- stalten själv använde vid utbetalande av s. k. sjukpenning.

I de likalydande motionerna I:238 och II:287 har erinrats om att i motioner vid 1948 års riksdag yrkades, att maximibeloppet för avdrag för vissa försäkringspremier enligt 46 § kommunalskattelagen skulle ökas till 300 kronor. De skäl som därvid anfördes vore, att avdraget syftade till att stimulera och underlätta omtänksamhet och regelbundet sparande. Den nu gällande bestämmelsen fastställdes 1910, och den sedan dess fortgå- ende penningvärdeförsämringen motiverade i och för sig en justering av maximibeloppet. Vidare anfördes, att premier på lägst 200 kronor i många fall vore otillräckliga för erforderlig personförsäkring. Det vore därför önsk- värt att höja avdragsbeloppet och därigenom möjliggöra ett bättre försäk- ringsskydd och bidra till ett ökat sparande. 1948 års bevillningsutskott hade funnit, att skäl talade för motionärernas yrkanden. I avvaktan på den då pågående utredningen i ärendet hemställde utskottet om avslag på motionerna. Detta hade också blivit riksdagens beslut.

1944 års allmänna skattekommitté hade framlagt förslag om avdragsbe- loppets höjning till 300 kronor. För äkta makar behövdes i regel större för- säkringsskydd, särskilt när barn funnes i familjen, än för en ensamstående person. I många fall förekomme att personer, före ingående av äktenskap, var för sig hade försäkringspremier till sådana belopp, att de som äkta makar sedan ej i samma utsträckning kunde utnyttja tidigare avdragsmög- ligheter. Dessa skäl talade för att äkta makar borde erhålla avdragsrätt till

högre belopp än ensamstående, och motionärerna föresloge, att avdrag för äkta makar finge göras upp till ett belopp av 400 kronor. Svenska försäkringsbolags riksförbund nämnde i skrivelse till 1944 års allmänna skattekommitté detta maximiavdrag för äkta makar.

I de likalydande motionerna I: 408 och II: 497 har erinrats om att i propositionen uttalades beträffande kapitalförsäkring, som toges i samband med tjänst, att arbetsgivarens andel av premierna torde vara att hänföra till avdragsgilla omkostnader samt att den anställde borde vara skattskyldig för de av arbetsgivaren erlagda premierna. Utfallande försäkringsbelopp beskattades icke såsom inkomst. Den i propositionen föreslagna lagtexten berörde icke denna fråga, varför departementschefens uttalande på denna punkt syntes vara att betrakta som en kommentar till gällande lag. Mot den i propositionen beskrivna skatteregeln finnes i princip intet att erinra, när det gällde vanlig individuell kapitalförsäkring. Annorlunda låge saken till vid den kollektiva kapitalförsäkring utan sparmoment, som på senare tiden under benämningen grupplivförsäkring börjat vinna utbredning i vårt land. Även vid denna försäkringsform vore visserligen den individuella premien för varje delförsäkring principiellt bestämd, men dessa försäkringstekniska individualpremier, som varierade inom mycket vida gränser, vore i allmänhet helt okända för både de anställda och arbetsgivaren. I flertalet gruppförsäkringsavtal spelade de försäkringstekniska individualpremierna över huvud icke någon annan roll än att de bestämde premiesumman för hela kollektivet. Om fördelningen mellan de olika försäkrade träffades särskild överenskommelse i den mån de försäkrade själva betalade premierna. Vanligen fördelades premiesumman (eller den del därav, som arbetsgivaren icke bestrede) mellan individerna i förhållande till deras försäkringssumma (medelpremiemetoden), men det förekomme också andra fördelningsregler, varigenom man toge viss hänsyn till riskpremiens variation med åldern. I de fall då arbetsgivaren betalade hela premien, måste man vid avlämnande av taxeringsuppgifter enligt propositionens tolkning av gällande lag göra fördelning av premiesumman på de försäkrade. Hittills torde medelpremiemetoden ha tillämpats i dylika fall, men ju vanligare andra fördelningsregler bleve i gruppförsäkringar, där de försäkrade själva betalade premierna, desto mindre självklar bleve medelpremiemetoden. I andra fall betalade de anställda själva avgifter motsvarande den lägsta förekommande individualpremiem, medan arbetsgivaren bidroge med återstoden av premiesumman. Hur skulle denna återstod fördelas mellan de försäkrade såsom beskattningsbar inkomst? Här kunde det icke gärna komma i fråga att föra någonting på de yngsta, som vore medvetna om att de icke finge något bidrag av arbetsgivaren för sitt försäkringskydd med hänsyn till de försäkringstekniska individualpremierna. En fördelning, vilken skulle leda till att de äldre påfördes relativt betydande osynliga inkomstbelopp, skulle emellertid kräva ett betydande arbete av arbetsgivaren och skulle f. ö. knappast kunna utföras utan anlitande av försäkringsgivarens sakkunskap. Den om-

ständigheten, att det totaliter vore fråga om mycket obetydliga skatteunderlag torde göra det angeläget att undvika ett ofruktbart krångel, även om detta icke vore möjligt utan ett avsteg från principiellt riktiga beskattningsregler. Från dessa utgångspunkter syntes det böra övervägas, om icke frågan kunde lösas genom att det allmänna avstode från beskattning av arbetsgivares bidrag till kollektiv kapitalförsäkring för dödsfall (grupplivförsäkring) utan att för den skull kräva någon beskattning av utfallande försäkringsbelopp.

Skatten för livförsäkringsanstalter beräknad enligt propositionen skulle ha utgjort för år 1947 112 % av den skatt som utgått enligt gällande rätt, därest skatten ej begränsats på grund av förordningen den 28 maj 1943 om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt och ej heller på grund av i kommunalskattelagen upptagen regel om begränsning med hänsyn till behållningen av livförsäkringsrörelsen. Departementschefen betecknade de anförda reglerna som en lindring om man bortsåge från ovannämnda spärrregler. Det faktiska skatteuttaget skulle emellertid, om gällande rätt ej ändrades, även under en lång framtid icke behöva nämnvärt överstiga en undre gräns av $\frac{1}{10}$ eller 11,1 % av den skattepliktiga ränteintäkten. Den skatt, som skulle uttagas enligt propositionen, utgjorde 17,6 % av den skattepliktiga ränteintäkten enligt gällande lag. Den senare skatten vore sålunda 58 % större än den skatt, som skulle kunna utgå enligt gällande lag, om 1943 års förordning kunde tillämpas genomgående. Även om denna förutsättning ej gällde för alla anstalter, torde härav framgå, att propositionen innebure en betydligt kraftigare ökning av skattebördan än som framginge av departementschefens uttalande. För att få en principiellt riktig avvägning av skattesatsen borde man utgå från en jämförelse mellan den effektiva nettoräntan — efter erläggande av skatt — vid livförsäkringssparande och vid bank-sparande i de lägsta inkomstskikten. Den effektiva nettoräntan vid bank-sparande i de berörda inkomstskikten jämfördes i följande tabell med netto-räntan vid sparande genom folkförsäkring. Beräkningen av sistnämnda nettoräntefot vore grundad på propositionens skatteregler och vissa i Folket-Samarbetes remissyttrande angivna förutsättningar.

	Utlåningsränta	
Beskattningsbart belopp.....	3 %	3·5 %
	Banksparande	
Under 10 kr.....	2·25	2·70
10—1 000 kr	2·04	2·43
	Försäkringssparande (enligt propositionen)	
	2·00—2·05 %	2·45—2·50 %

Av tabellen framginge, att den effektiva räntan enligt propositionen ungefär motsvarade det högre av de båda inkomstskikten. En lägre skattenivå vore emellertid med hänsyn till det anförda att anse som sakligt motiverad. Slutligen syntes vid bestämmandet av skattenivån hänsyn böra tagas till

det förhållandet, att det för det allmänna utgjorde en betydande förmån, att skatten på livförsäkringssparandet erlades av ett 15-tal livförsäkringsanstalter i stället för av miljoner enskilda försäkringstagare. Det borde vidare beaktas, att skatteökningen enligt propositionen huvudsakligen skulle komma rörelsekommunerna till godo, d. v. s. i främsta rummet Stockholm och i mindre utsträckning Göteborg och Malmö. Det hade i remissyttrandena framhållits, att en sådan ökning syntes omotiverad med hänsyn till att skatten på livförsäkringsanstalter principiellt trädde i stället för skatt på försäkringstagarna och sålunda borde tillföras hemortskommunerna. Enligt propositionen skulle totalskatten för 1947 i genomsnitt ha varit 17,6 % av den skattepliktiga intäkten (= 19 % av den föreslagna netto-ränteintäkten), varav $\frac{10}{100}$ eller 9,26 % av ränteintäkten belöpte på kommunen och 8,34 % på staten. Detta innebure, att kommunalskatten enligt propositionen skulle ökas med 87 % medan statsskatten endast skulle stiga med 35 % av den som uttoges i de fall, då 1943 års förordning vore verksam. Departementschefen berörde i propositionen ett i vissa yttranden framfört förslag, att livförsäkringsanstalternas kommunala beskattning skulle ske för gemensamt kommunalt ändamål, och syntes i princip acceptera denna tanke. Även med hänsyn härtill syntes det vara motiverat att undvika en ökning av rörelsekommunens skatteintäkt av livförsäkringsanstalterna. Ett sätt att tillgodose detta önskemål utan att inkräkta på den i propositionen föreslagna statsskatten och utan att föregripa en översyn av frågan om den kommande skatteutjämningen anvisades i Folket-Samarbetes yttrande, nämligen en halvering av skatteunderlaget och en dubbling av statsskattesatsen.

Som skäl för det i motionen I: 409 framförda yrkandet har bl. a. anförts, att 1944 års allmänna skattekommitté föreslagit, att livförsäkringsanstalt icke skulle beskattas för intäkt, som belöpte på pensionsförsäkringsrörelse. I detta avseende följde propositionen kommitténs förslag. Kommittén hade vidare framhållit, att sjuk- och olycksfallsförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år stode pensionsförsäkring så nära, att liknande regler borde gälla för dessa båda slag av försäkringar. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle emellertid i fråga om sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse, som bedreves av annat bolag än livförsäkringsbolag, fortfarande gälla samma regler som beträffande rörelse avseende skadeförsäkring, d. v. s. att rörelseöverskottet skulle beskattas, även i det fall att försäkringarna gällde för livstid eller för längre tid än tio år. I fråga om rörelse avseende s. k. lång sjukförsäkring skulle Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda avseende leda till en betydande olikhet vid beskattningen beroende på vederbörande företags verksamhet i övrigt. Lång sjukförsäkring bedreves för närvarande dels av SPP i form av sjuk- och invaliditetsförsäkring samt premiefrielseförsäkring, allt i kombination med försäkring avseende ålders- och familjepension, dels av vissa andra livförsäkringsbolag i form av premiefrielseförsäkring, dels ock av tre specialbolag, vilkas rörelse uteslutande omfattade

lång sjukförsäkring. I betydande utsträckning förekomme det, att livförsäkring kombinerades med försäkring i något av specialbolagen avseende sjukersättning eller premiefrielse eller båda dessa förmåner vid sjukdom eller invaliditet. I den mån sjukförsäkring meddelats av livförsäkringsbolag i kombination med pensionsförsäkring, vilket inom SPP vore det normala, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag någon beskattning hos bolaget ej komma i fråga. Hade däremot en på samma sätt kombinerad pensionsförsäkring uppdelats så, att ett livförsäkringsbolag svarade för den egentliga livförsäkringen och ett specialbolag för sjukförsäkringsdelen, vilken anordning tillkommit uteslutande av praktiska och organisatoriska skäl, skulle specialbolaget vara skyldigt att erlägga skatt för uppkommande överskott för denna del av rörelsen på samma sätt som för överskott å rörelsen i övrigt. Kungl. Maj:ts förslag innebure härutinnan en uppenbar inadvartens. I detta sammanhang förtjänade uppmärksammas, att 1945 års försäkringsutredning i sitt föregående år avgivna principbetänkande rörande det privata försäkringsväsendet ansett det önskvärt med en mera allmän utbredning av den långa sjukförsäkringen och därför förordat att nu verksamma livförsäkringsbolag i viss utsträckning skulle medgivas koncession att jämväl bedriva lång sjukförsäkringsrörelse. Principiellt borde beträffande den långa sjukförsäkringen i skatteavseende samma regler gälla som i fråga om livförsäkring. Skillnaden mellan dessa olika försäkringsformer vore huvudsakligen av terminologisk art. För att undanröja här påtalade inadvartens vore det nödvändigt att »specialbolagen» undantoges från skattskyldighet för den del av rörelseöverskottet, som belöpte på försäkringar, vilka utgjorde komplement till pensionsförsäkringar meddelade av livförsäkringsbolag. Skattskyldighet borde givetvis ej heller ifrågakomma beträffande försäkring i samband med tjänst. Författningsmässigt syntes frågan enklast kunna lösas på så sätt att 30 § 2 mom. första stycket gäves i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag följande ändrade lydelse:

»Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses överskottet å försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder. Omfattar rörelsen sjukförsäkring enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder, vilken tagits i samband med tjänst eller i kombination med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt, må jämväl avräknas på sådan försäkring belöpande del av överskottet.»

Till utskottet ha i anledning av den förevarande propositionen inkommit en *skrift* från Svenska personalpensionskassan (SPP) samt en *promemoria* från Understödsföreningarnas riksförbund. Av innehållet i dessa skrifter må följande återgivas.

Svenska personalpensionskassan (SPP) har anfört bl. a., att det mest rationella vore att för koncessionerad tjänstepensionsförsäkringsanstalt all försäkring, som omfattades av koncessionen, skulle behandlas som pen-

sionsförsäkring oavsett om den på alla punkter vore konstruerad på det sätt, som angåves i anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen.

Skulle emellertid en avgränsning genom detaljbestämmelser ändock komma att tillämpas för all slags pensionsförsäkring, finge SPP framhålla, att en uppmjukning borde ske i följande hänseende. Ålderspension, vars årsbelopp icke överstege 3 000 kronor, hänfördes till pensionsförsäkring även om den upphörde 2 år efter det den börjat utgå. Avsikten därmed vore, att för en person, som pensionerades före folkpensioneringens pensionsålder 67 år, beskattningsreglerna ej skulle försvåra, att man utöver en livsvarig pension tecknade en pension å begränsat belopp, utgående till dess folkpensionen började. Den tidigare pensionen skulle då kunna börja senast vid en ålder av 65 år. Då emellertid även en pensionsålder av 66 år kunde förekomma, finge SPP föreslå, att nämnda krav på en varaktighet av minst 2 år för 3 000 kronors pension måtte slopas. Någon risk för missbruk torde ej uppstå, enär det sammanlagda på grund av sådan begränsad pension utbetalade beloppet skulle sjunka med pensionens varaktighet.

I punkt 1 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen hade bibehållits i fråga om avdragsrätten för tjänstepensionsavgifter hittills gällande formulering »vare sig avgifterna erlagts till arbetsgivaren, till särskild för ändamålet bildad kassa eller till försäkringsanstalt». Att där arbetsgivaren särskilt nämnts som mottagare av avgifter torde främst ha berott på att det tidigare varit vanligt att anställd i allmän tjänst erlade avgifter för pensionering till arbetsgivaren. Denna anordning började nu att upphöra. Formuleringen torde icke ha varit helt lycklig såtillvida som den kunde ha ingivit enskilda arbetsgivare den föreställningen, att erläggande av avgifter direkt till arbetsgivaren vore en normal företeelse i samband med ordnandet av pensioneringsfrågan för i enskild tjänst anställda personer. Uppenbarligen kunde emellertid en sådan anordning, där de anställda avstode från viss del av sin lön utan att erhålla någon säkerhet för att medlen komme att användas på avsett sätt, icke vara tillfredsställande.

Vad ordet »kassa» beträffade, torde detta åsyfta understödsförening. Det tidigare i vissa författningar förekommande begreppet pensionskassa hade bortfallit i och med tillkomsten av 1938 års understödsföreningslag, och kassa, som ej vore understödsförening, kunde enligt de föreslagna nya skattebestämmelserna icke fungera som mottagare av avdragsgilla avgifter. Understödsförening vore emellertid obestriddigen försäkringsanstalt och behövde därför ej särskilt nämnas. Åberopande det sagda föresloges, att första meningen av anvisningspunkt 1 till 33 § måtte utgå.

Vid 54 § g) stadgades, att understödsförening, som enligt sina stadgar ägde meddela livförsäkring med kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, vore frikallad från skyldighet att erlagga inkomstskatt för all inkomst, som belöpte på verksamhet hänförlig till livförsäkringsrörelse. Härigenom vore emellertid ej klart utsagt, huruvida i dylik förening ränteskatt skulle erläggas för sådan livränteförsäkring, som ej vore pensionsförsäkring.

För ett klarläggande av denna fråga föresloges följande lydelse av 54 § g): »understödsföreningar, som enligt sina stadgar ej äga meddela annan kapitalförsäkring än kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem: — — —»

I anslutning till denna ändring borde även 30 §, anvisningspunkt 3, andra stycket ändras. Då det syntes naturligtast, att även vid beskattningen alla understödsföreningar räknades som försäkringsanstalter, föresloges följande lydelse av nämnda stycket: »Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna lag dels försäkringsbolag, dels understödsförening.»

Understödsföreningarnas riksförbund har framhållit, att 47 understödsföreningar enligt propositionen icke längre på grund av sociala skäl befriades från beskattning. Motiveringen för denna nya ståndpunkt vore, att dessa föreningar hade en medelförsäkringssumma, som i många fall endast obetydligt understeg medelförsäkringssumman inom folkförsäkringsverksamheten och i en del fall t. o. m. väsentligt överstege densamma. Medelförsäkringssumman inom folkförsäkringsverksamheten utgjorde ca 1 300 kr. Inom de ifrågavarande 47 föreningarna funnes två huvudgrupper.

Den ena gruppen bestode dels av kårsammanslutningar (viss lotspersonal, polispersonal etc.) och dels av nio ordenskassor (Odd Fellows, Frihetsbröder etc.). I dessa understödsföreningar torde anslutningen i en del fall vara obligatorisk, och i många fall syntes det utfästa kapitalunderstödet vara till sin storlek fixerat. Om man sammanräknade utfästelserna i de 24 föreningar, vilka hade sitt ursprung i kårsammanslutningar, funne man, att deras medelförsäkringssumma uppginge till 886 kr. De hade tillhopa 40 674 medlemmar. Vid likartad beräkning av de nio ordnarnas medelförsäkringssumma funne man, att densamma uppginge till 1 059 kr. Det sammanlagda medelsantalet vore här 6 582. I fråga om de föreningar inom gruppen kår- och ordenskassor, vilkas medelförsäkringssumma överstege 1 300 kr., kunde nämnas att antalet medlemmar i dessa föreningar uppginge till sammanlagt 8 459 personer.

Den andra huvudgruppen bestode av 14 föreningar. Dessa arbetade bland allmänheten men hade på grund av gällande lagföreskrifter icke rätt driva affärsmässig verksamhet. De finge därför icke hålla effektiv fältorganisation och kunde med anledning härav ej hävda sig i konkurrensen med folkförsäkringsbolagen, trots att de tillämpade lägre premier än dessa. Bland dessa föreningar funnes allenast en, som hade en medelförsäkringssumma, vilken överstege 895 kr. Denna förenings medelförsäkringssumma utgjorde 1 613 kr., och föreningen hade allenast 1 284 medlemmar. I tio fall av fjorton understeg medelförsäkringssumman i denna grupp 500 kr.

Av de 47 föreningarna hade sålunda endast 10 en medelförsäkringssumma, som uppginge till eller överstege motsvarande summa inom folkförsäkringsverksamheten. Dessa 10 föreningar hade tillsammans 9 740 medlemmar, vilket utgjorde 2,4 procent av de 47 föreningarnas sammanlagda medlemsantal, vilket uppginge till 405 951. Därför att dessa 2,4 procent av medlemmarna i de 47 föreningarna hade en jämförelsevis hög medelförsäkringssumma,

skulle alltså de sociala skäl, som redan år 1928 motiverade skattebefrielse för understödsföreningarna, nu icke längre anses kunna åberopas för de övriga 396 211 medlemmarna.

Inom lågt räknat 10 år komme ingen förening att kunna framvisa någon skattepliktig inkomst. De skattebelopp, som därefter komme att utgå, bleve av allt att döma synnerligen blygsamma. De flesta av de ifrågakvarande 47 föreningarna torde aldrig komma att över huvud taget bli beskattade.

De medlemmar, vilka tillfördes förening efter den ^{31/12} 1950, måste bilda en helt ny medlemsgrupp, vilket medförde dels att de måste bokföras för sig dels att särskild premiereservberäkning måste verkställas för dem, grundad på särskild statistik. I annat fall kunde självdeklaration icke avgivas.

Kunde det icke med fog anses ligga närmare till hands att alls ej göra någon lagändring i fråga om föreningarnas beskattning? Ingen syntes under överskådlig tid hava något att vinna på en sådan ändring, men om densamma komme till stånd, medförde den ofrånkomligen arbete och kostnader. Såvitt man kunde förstå talade varken sociala, praktiska eller statsfinansiella skäl för en lagändring — allenast principiella skäl syntes kunna åberopas.

Utskottets yttrande.

Allmänna synpunkter.

Ett livförsäkringsavtal medför i regel vid sidan av det skydd för försäkringstagaren mot de ekonomiska konsekvenserna av tidig död (dödsfallsförsäkring) eller långt liv (livsfallsförsäkring), vilket utgör försäkringens primära uppgift, därjämte ett visst sparande. Vid vissa försäkringsformer kan detta sparande utgöra den dominerande delen av försäkringens innehåll. Gällande skatteregler innebära, att det sparande, som sker genom livförsäkring, intar en privilegierad ställning jämfört med flertalet andra för allmänheten tillgängliga sparformer. Mot detta förhållande kan enligt utskottets mening någon erinran i princip icke göras med hänsyn till livförsäkringens stora sociala värde. Vissa olägenheter äro emellertid förknippade med den privilegierade ställningen. Denna kan nämligen medföra, att personer, vilka ha intet eller blott ringa intresse för det riskskydd, som en livförsäkring avser att utgöra, teckna sådan försäkring i uteslutande syfte att utnyttja försäkringens förmånliga behandling i skattehänseende till att bereda sig skattelättnader. Utskottet vill i samband härmed erinra om bevillningsutskottets betänkande nr 45 vid 1943 års riksdag i anledning av väckt motion.

I nämnda betänkande framhöll utskottet, att den tendens till missbruk av pensionsförsäkringsformen i skattelindringssyfte, som under den senare tiden hade kunnat iakttagas och som påtalats redan i en vid 1941 års riksdag väckt motion och en vid samma riksdag framställd interpellation, alltjämt torde vara för handen såsom framginge av de i anledning av den då föreliggande motionen avgivna yttrandena. De åtgärder, som vidtagits av försäkringsbolagen till förebyggande av missbruk i berört avseende, finge visser-

ligen antagas hava medfört, att mera påtagliga fall av sådant missbruk förhindrats. Tveksamt vore emellertid, huruvida det vore möjligt att på de privata överenskommelsernas väg effektivt komma till rätta med dessa missförhållanden. En ändring av beskattningsreglerna på ifrågavarande område syntes därför böra övervägas. Att ett sådant övervägande finge anses påkallat framginge redan därav att försäkringsbolagen funnit sig böra uppställa det kravet på en avdragsgill pensionsförsäkring, att premien skulle erläggas under minst tio år med lika belopp för varje år, medan däremot enligt gällande beskattningsregler ej erfordrades annat i nu angivna hänseende än att tiden för premiens inbetalande skall överstiga fem år.

Vad 1943 års bevillningsutskott sålunda anfört finner utskottet böra beaktas i detta sammanhang. Utskottet vill emellertid å andra sidan framhålla, att den statsfinansiella betydelsen av förekommande missbruk icke bör överdrivas. De skattelättnader, som kunna uppnås genom att teckna livförsäkring, bliva avsevärda endast för personer med stora inkomster eller stor förmögenhet. Blott en mindre del av statens inkomster härrör emellertid från sådana personer, och av nämnda del kan i sin tur endast en obetydlig del undandragas genom tecknande av livförsäkring. Vad nu sagts om statsbeskattningen gäller i ännu högre grad om den kommunala beskattningen, i varje fall om man bortser från de minsta kommunerna. Då kommunalskatten uttages proportionellt, kommer nämligen vid denna beskattning en mindre del av skatteintäkterna att härröra från personer med stor inkomst än fallet är vid den statliga beskattningen. Inom mycket små kommuner kan emellertid en jämförelsevis större del av skatteintäkterna härröra från personer med stora inkomster, och i så fall kunna skatteintäkterna märkbart nedgå genom att sådana personer teckna exempelvis pensionsförsäkring. Genom den nya kommunindelningen torde dock även sistnämnda olägenhet minska.

Reaktionen mot de missbruk, som förmärkts, grundar sig sålunda icke så mycket på dessas betydelse för statens och kommunernas skatteintäkter som dessmer på det för rättskänslan stötande i att skattelättnader, vilka äro avsedda för dem, vilka genom livförsäkring vilja trygga sin egen ålderdom eller — vid tidigt dödsfall — sin familjs existens, utnyttjas för andra ändamål. Den största faran av skatteregler, som möjliggöra ett sådant utnyttjande, torde emellertid föreligga för livförsäkringsanstaltens egen del. Gällande skatteregler för livförsäkringar torde fresta livförsäkringsackvisörerna att i sitt anskaffningsarbete lägga för stor vikt vid skattesynpunkterna. Dels kommer härigenom ackvisitionen att i allt för hög grad inrikas på det klientel, inom vilket skattebesparingen blir störst, d. v. s. personer, som ha stor inkomst eller stor förmögenhet och till följd härav ett relativt litet behov av livförsäkringsskydd, dels föranledas ackvisörerna att vid sin argumentering allt för mycket betona skattesynpunkterna till förfång för livförsäkringens huvuduppgift, riskskyddet.

Utskottet finner det naturligt om de myndigheter, som ha att övervaka försäkringsväsendet, ävensom sådana personer bland försäkringsväsendets egna

målsmän, vilka känna ansvar för livförsäkringsrörelsens framtid och sociala inriktning, av sist anförda skäl hysa betänkligheter inför gällande regler för beskattning av livförsäkringstagare.

Departementschefen har i motiveringen till propositionen (s. 167) framhållit, att skattelagstiftningen genom att giva en gynnad ställning åt en viss försäkringsform komme att medverka till att denna vunnit en större utbredning. Härav följde bl. a., att statsmakterna finge anses i viss mån ansvariga för den utveckling av försäkringsformerna, som ägt rum under inverkan av skattelagstiftningen. Av denna anledning ansåge departementschefen, att statsmakterna icke borde placera försäkringsformer, till vilkas utbredning de genom skattelagstiftningen medverkat, i en sämre ställning än de tidigare haft, såvida icke vägande skäl föreläge därför.

Utskottet vill för sin del understryka de synpunkter, som anförts av departementschefen, samt för egen del tillfoga en synpunkt av mera praktisk art. En ändring i skärpande riktning av livförsäkringstagares beskattning bör icke omfatta försäkringar, som tecknats före ändringens ikraftträdande. I enlighet härmed skola enligt förevarande proposition olika regler gälla för försäkringar, som meddelas före utgången av år 1950, och för sådana, som meddelats efter nämnda tidpunkt. Vid en förnyad ändring av skattereglerna kunde man riskera att få tre skilda bestånd av livförsäkringar med olika behandling i skattehänseende, vilket skulle medföra betydande olägenheter för allmänhet och taxeringsmyndigheter.

Varje skärpning av lagstiftningen i syfte att begränsa möjligheterna till missbruk kommer att mer eller mindre gå ut även över sådana försäkringstagare, för vilka skattesynpunkterna icke utgjort huvudmotivet för tecknande av livförsäkring. Vid skattelagstiftningens utformande gäller det därför att mot varandra avväga å ena sidan behovet att förhindra missbruk och å andra sidan angelägenheten av att icke lägga hinder i vägen för dem, som teckna försäkringar i lojalt syfte, och att ej heller betunga allmänhet, taxeringsmyndigheter och försäkringsanstalter med invecklade och praktiskt svårhanterliga regler.

De regler för *inkomst- och förmögenhetsbeskattning av livförsäkringstagare*, som föreslås i förevarande proposition, innebära icke någon fullständig spärr mot missbruk. En sådan torde emellertid icke vara möjlig att uppnå utan att lojala försäkringstagares intressen åsidosättas eller invecklade och arbetskrävande regler införas. De föreslagna reglerna torde enligt utskottets mening åstadkomma en tillfredsställande avvägning mellan de olika synpunkter, som enligt vad ovan framhållits böra tillmätas betydelse vid utformningen av livförsäkringstagares beskattning. Utskottet finner sig därför kunna i princip tillstyrka förslaget i nu nämnt hänseende. Vissa smärre ändringar, till vilka utskottet nedan återkommer, synas emellertid påkallade.

I fråga om *arvs-, gåvo- och kvarlåtenskapsbeskattningen av livförsäkringstagare* föreslås i propositionen endast sådana ändringar, som nödvändiggöras av ändringarna i kommunalskattelagen. Såsom departementschefen framhållit är emellertid lagstiftningen inom nämnda områden icke tillfreds-

ställande. Utskottet vill för sin del framhålla, att en omarbetning av ifråga-
varande beskattningsregler är av behovet starkt påkallad och av brådskande
natur.

Gällande regler för *beskattning av livförsäkringsanstalter* ha visat sig med-
föra den olägenheten att de i alltför hög grad kommit att utöva inflytande
på lösningen av rent försäkringstekniska problem. Detta har framhållits re-
den av 1942 års försäkringsutredning (SOU 1946: 34, del II s. 71—79, 275—
294). För närvarande beskattas i fråga om kapitalförsäkring dels överskottet
å försäkringsrörelsen dels ett på visst sätt beräknat ränteskatteunderlag.
Överskottets storlek är beroende av dels de för anstaltens verksamhet av
myndighet stadfästa grunderna, dels anstaltens egna åtgöranden. Ränte-
skatteunderlagets storlek är beroende av grunderna och till följd av vissa
spärregler även av anstaltens egna åtgöranden. Enligt propositionen skall be-
skattningen av överskottet och ränteskatteunderlaget ersättas med en be-
skattning av anstaltens hela ränteinkomst och kapitalavkastning av annan
art, i den mån nämnda inkomster hänföra sig till inländska kapitalförsäk-
ringar eller i direkt försäkringsrörelse utom riket meddelade försäkringar.
Härigenom blir storleken av livförsäkringsanstalterna's beskattningsbara
belopp oberoende av deras grunder och endast i ringa mån beroende av
deras egna åtgöranden. Till följd härav komma, vid genomförande av försla-
get, skattesynpunkterna icke att utöva samma störande inflytande på anstal-
ternas handlande och på lösandet av försäkringstekniska problem som för
närvarande. De föreslagna reglerna kunna sägas innebära ett mera konse-
kvent genomförande av den princip, som låg till grund för 1928 års lagstift-
ning, nämligen att beskattningen av livförsäkringsanstalterna borde avse att
träffa den inkomst som vore att anse som skattepliktig intäkt hos försäk-
ringstagarna. En livförsäkringsanstalts överskott uppkommer antingen där-
igenom att anstalten erhållit en högre förräntning på placerat kapital än som
förutsatts vid premiernas beräkning eller därigenom att premierna tillmätts
högre än sedermera visat sig vara nödvändigt med hänsyn till inträffade
dödsfall och erforderliga kostnader. I enlighet med den i lagen om försäk-
ringsrörelse i fråga om livförsäkring införda skälighetsprincipen skola förr
eller senare uppkomma överskott helt eller i det närmaste helt återbäras till
försäkringstagarna. I den mån sådan återbäring utgör återbetalning av för
mycket erlagda premier, vilken möjliggjorts genom att dödlighet och om-
kostnader inom kapitalförsäkringsverksamheten i verkligheten varit lägre
än beräknat, har återbäringen uppenbarligen icke karaktär av skattepliktig
intäkt för försäkringstagarna och bör därför icke heller tagas till beskatt-
ning hos försäkringsanstalten. Däremot utgör den ränta, som en försäkrings-
anstalt erhåller på sitt placerade kapital, en inkomst av skattepliktig natur
för försäkringstagarna. Detta gäller icke blott den del av räntan, vilken mot-
svarar den vid premieberäkningen antagna räntefoten och vilken kommer
försäkringstagaren till godo genom att den ingår i det vid försäkringsfall ut-
betalda kapitalbeloppet, utan även den del av räntan, vilken överskjuter
nämnda räntefot och vilken kommer försäkringstagaren till godo genom att

den ingår i återbäringen. Hela den på inländska kapitalförsäkringar belöpan-
de ränteinkomsten bör därför tagas till beskattning hos anstalten. I fråga
om pensionsförsäkringar kan ränteinkomsten anses bliva beskattad hos för-
säkringstagaren i och med att utgående pension beskattas, varför beskatt-
ning hos anstalten av sådana försäkringar ej bör ifrågakomma.

Utskottet har i sak intet att erinra mot de i propositionen föreslagna reg-
lerna för beskattning av livförsäkringsanstalter. Vissa formella ändringar
föreslår utskottet nedan.

Beträffande *beskattningen av sjuk- och olycksfallsförsäkringstagare* före-
slås i propositionen ingen annan ändring än att premie för sjuk- och olycks-
fallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst, skall få avdragas vid be-
räkning av inkomst av tjänst och att belopp, som utgår på grund av sådan
försäkring, skall utgöra skattepliktig intäkt, i den mån beloppet icke avser
att täcka sjukvårds- eller läkarkostnader. Departementschefen uttalar i mo-
tiveringens (s. 195) att frågan om beskattning av ersättning på grund av
sjuk- och olycksfallsförsäkring torde böra upptagas till ytterligare övervä-
gande i annat sammanhang.

Utskottet vill för sin del uttala, att gällande regler för beskattning av
sjuk- och olycksfallsförsäkringstagare icke äro tillfredsställande. Särskilt
må framhållas att mången gång ingen saklig skillnad finnes mellan sjuk-
försäkring och invalidpensionsförsäkring men att det oaktat olika skatte-
regler gälla för dessa båda slag av försäkringar. Med hänsyn härtill anser
utskottet att frågan om beskattning av sjuk- och olycksfallsförsäkringsta-
gare bör upptagas till omprövning så snart ske kan.

I fråga om *beskattningen av sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse* före-
slås i propositionen endast en mindre ändring, föranledd av att i lagen om
försäkringsrörelse begreppet premieåterbäring ersatts med det vidare be-
greppet återbäring. Avsikten torde vara, att frågan om beskattning av an-
stalter, som driva sjuk- och olycksfallsförsäkringsrörelse, skall upptagas i
samband med att motsvarande fråga beträffande försäkringstagarna upp-
tages till ytterligare överväganden. Utskottet anser, att i visst avseende änd-
ring av ifrågavarande beskattningsregler bör ske redan nu, och återkommer
nedan till denna fråga.

Av utskottet till behandling upptagna frågor om sakliga ändringar i propositionen.

Enligt gällande rätt må avdrag åtnjutas för premier och andra avgifter
som skattskyldig betalt för sjuk-, arbetslöshets-, kapital- och olycksfallsför-
säkring ävensom för sådan livränteförsäkring som icke är pensionsförsäk-
ring och ej heller tagits i samband med tjänst. Sådant avdrag må dock ej
för skattskyldig eller, om skattskyldig under året varit gift och båda makar-
na ha försäkringar, för dem båda tillsammans åtnjutas till högre belopp än
200 kronor (det s. k. sociala avdraget).

1944 års allmänna skattekommitté har föreslagit, att gränsen för ovan avsedda avdrag skulle höjas från nuvarande 200 kronor till 300 kronor. I några yttranden över kommitténs förslag yrkades längre gående höjningar av nämnda gräns. I propositionen föreslås emellertid ingen höjning av gränsen. Departementschefen framhåller, att vid en blivande allmän revision av skattelagstiftningen bör övervägas i vad mån ytterligare förenklingar kunna genomföras i fråga om beskattningen av livförsäkringsanstalter och livförsäkringstagare. Vid en dylik revision borde prövas bl. a. frågan om avskaffande av det nuvarande 200-kronorsavdraget. Vid sådant förhållande ansågo sig departementschefen icke nu böra föreslå en höjning av nämnda avdrag.

I de likalydande motionerna I: 59 och II: 62 samt de likalydande motionerna I: 238 och II: 287 yrkas vissa höjningar av ifrågavarande avdrag. I de förstnämnda båda motionerna yrkas sålunda, att det högsta avdragsgilla beloppet för äkta makar skall höjas från nuvarande 200 kronor till 400 kronor. Yrkandet i de senare båda motionerna åter går ut på en höjning för ensamstående från nuvarande 200 kronor till 300 kronor och för äkta makar från nuvarande 200 kronor till 400 kronor.

Utskottet finner i likhet med motionärerna skäl tala för en höjning av maximibeloppet för ifrågavarande avdrag beträffande äkta makar. Detta innebär dock icke, att utskottet tagit ställning mot den av departementschefen anförda motiveringen för bibehållande av nuvarande gräns. Därest det vid en senare omläggning av avdragsrätten i allmänhet befinnes lämpligt att helt borttaga rätten till sådant avdrag varom nu är fråga, bör den nu föreslagna höjningen icke utgöra hinder härför.

Beträffande storleken av den höjning som nu bör företagas får utskottet anförda att det ur praktiska synpunkter är lämpligt, att gränsen för äkta makar gemensamt sättes lika med dubbla beloppet för ensamstående. Härigenom komma äkta makar, som före äktenskapets ingående ha försäkringar med premier uppgående till högsta avdragsgilla belopp, icke att genom sitt giftermål komma i sämre ställning än före detsamma. Avdragsrätten bör icke begränsas till visst belopp för var och en av makarna, utan båda tillsammans böra äga ånjuta avdrag intill dubbla det belopp, som gäller för ensamstående. Mången gång faller nämligen den väsentliga försörjningsbördan på den ena maken. Det är då naturligt, att försäkring tecknas huvudsakligen på dennes liv och att makarnas gemensamma avdragsrätt får utnyttjas för sådan försäkring. Utskottet finner sig med hänsyn till det anförda böra tillstyrka bifall till det i de likalydande motionerna I: 59 och II: 62 framställda yrkandet ävensom till yrkandet i de likalydande motionerna I: 238 och II: 287, såvitt avser äkta makar.

Såsom av det ovan sagda framgår föreligger enligt gällande författning icke rätt till avdrag för premier för kapitalförsäkring annat än i den mån premierna rymmas inom det sociala avdragets ram. I praxis har dock avdrag medgivits, då kapitalförsäkring tagits på grund av tjänst, enär premien då ansetts utgöra pensioneringskostnad, alltså en kostnad för fullgörande av

tjänsten. Om arbetsgivaren erlägger en del av premien för kapitalförsäkring, som tagits på grund av tjänst, har han rätt till avdrag härför, enär utgiften är att anse såsom driftkostnad. För arbetstagaren utgör det belopp, varmed arbetsgivaren bidrager till premien, egentligen en inkomst, men då arbetstagaren ansetts ha rätt till avdrag för samma belopp, torde han i regel varken ha upptagit bidraget såsom inkomst eller yrkat avdrag för detsamma.

Enligt propositionen skall huvudprincipen beträffande kapitalförsäkringar, nämligen att avdragsrätt föreligger blott inom ramen för det sociala avdraget, gälla även då kapitalförsäkringen tagits i samband med tjänst. Om arbetsgivaren bidrager till premien, får han dock avdraga premien såsom driftkostnad. Arbetstagaren skall upptaga motsvarande belopp såsom inkomst och äger därefter rätt till avdrag endast i den mån beloppet rymmes inom det sociala avdragets ram.

Bland försäkringar, som tagas i samband med tjänst, märkas särskilt gruppförsäkringar. En särskild art av gruppförsäkring utgör den kollektiva försäkringen, vid vilken en hel grupp personer försäkras genom ett enda avtal. Under senare år har en särskild form av kollektiv kapitalförsäkring utan sparpremier vunnit utbredning. Försäkringsbolagen ha erhållit stadfästelse å särskilda beräkningsgrunder för denna form, vilka leda till lägre premier än de vid individuell försäkring tillämpade.

I de iikalydande motionerna I: 408 och II: 497 anföres, att i princip intet finnes att erinra mot den i propositionen föreslagna anordningen beträffande kapitalförsäkring, som tagits i samband med tjänst. För det fall, att sådan försäkring tagits i form av gruppförsäkring, yrkas dock i motionerna det undantaget från huvudregeln, att arbetstagaren icke skall vara skyldig att upptaga arbetsgivarens bidrag till premien såsom inkomst.

Den i propositionen föreslagna anordningen torde, såsom motionärerna framhållit, komma att medföra vissa olägenheter för skattskyldiga och beskattningsmyndigheter. Från denna synpunkt framstår motionärernas förslag såsom beaktansvärt. Ett genomförande av detta förslag skulle dock stöta på vissa svårigheter i andra avseenden. Den försäkringsform, vilken motionärerna här åsyfta, torde vara den gruppförsäkring, för vilken försäkringsbolagen erhållit stadfästelse å särskilda grunder. Det är emellertid enligt utskottets mening uteslutet, att i kommunalskattelagen skulle föreskrivas särskilda regler för försäkringar, meddelade i enlighet med grunder, som vid viss tidpunkt stadfästs för försäkringsbolagen. Icke heller vore det lämpligt att låta ifrågavarande skatteregler omfatta de försäkringar, vilka i bolagens av myndighet stadfästa grunder betecknades såsom gruppförsäkringar. Detta skulle innebära, att administrativ myndighets stadfästelse av grunder skulle få inflytande på försäkringars behandling i skattehänseende.

En förutsättning för genomförandet av motionärernas förslag bör vara, att man genom en allmän karakteristik av gruppförsäkringarna kan avskilja de försäkringar, vilka skola berättiga till den föreslagna förmånen. Nära till hands skulle då ligga att karakterisera ifrågavarande försäkringar därigenom, att premien skall vara lägre än för individuella försäkringar med mot-

svarande utfästelser. Det är emellertid att märka, att en enhetlig premienivå för individuella försäkringar icke existerar. Inom livförsäkringsbolagen finnas två premienivåer för kapitalförsäkringar, en för s. k. stor försäkring och en för s. k. liten försäkring. Tages hänsyn även till understödsföreningarna, existera ett stort antal olika premienivåer för individuell försäkring. I många fall ha understödsföreningar bildats för särskilda grupper, exempelvis anställda i vissa större företag. De försäkringar, som en sådan understödsförening meddelar, synas böra hänföras till gruppförsäkringar. Här saknas emellertid kriteriet, att premierna äro lägre än premierna för motsvarande försäkring av individuell karaktär, enär understödsföreningar av nämnda art i regel icke meddela individuella försäkringar. En jämförelse med premierna i andra understödsföreningar synes meningslös med hänsyn till understödsföreningarnas varierande premienivåer. En ytterligare svårighet ligger däri, att en gruppförsäkring, för att förtjäna denna beteckning, bör omfatta en viss minsta del av den grupp, för vilken försäkringen är avsedd. Detta skulle emellertid medföra ytterligare komplikationer, enär man då måste fixera vad som skall förstås med en grupp.

Slutligen bör framhållas, att tjänstepensionsförsäkringen, vilken i största utsträckning har karaktär av gruppförsäkring, ofta innehåller kapitalförsäkringar i kombination med livränteförsäkring. Här föreligger rätt till avdrag för premierna, medan utfallande belopp beskattas. Motionärernas förslag kan uttryckas så, att arbetstagare, till vilkas gruppförsäkring arbetsgivaren bidrager, skulle äga rätt till avdrag för detta bidrag, oavsett om arbetstagaren helt utnyttjar det sociala avdraget eller icke, men att utfallande belopp det oaktat icke skulle beskattas. Förslaget skulle alltså innebära en förmån för den av motionärerna åsyftade gruppförsäkringen framför den som tillkommer tjänstepensionsförsäkringen. Man torde ha anledning att räkna med att de anstalter, som meddela tjänstepensionsförsäkring, skulle tvingas att utbryta ifrågavarande kapitalförsäkringar ur pensionsförsäkringen och giva dem karaktären av gruppförsäkring av annat slag, för att deras försäkringsstagare icke skulle komma i sämre ställning än andra gruppförsäkringstagare. Härav skulle återigen komplikationer för skattskyldiga och beskattningsmyndigheterna uppkomma.

Med stöd av det anförda får utskottet avstyrka bifall till motionerna I: 408 och II: 497 i nu ifrågavarande avseende.

Enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete kan arbetsgivare befrias från skyldighet att ha i lagen föreskriven försäkring för sina arbetare, därest han ikläder sig s. k. självrisk. Gällande skatteregler ha tolkats så att belopp, som vid inträffat olycksfall utgå då arbetsgivaren står självrisk, behandlas annorlunda än då försäkring föreligger. Enär detta förhållande icke är tillfredsställande, har i propositionen föreslagits sådan ändring att de båda nu nämnda fallen komma att behandlas lika. I de likalydande motionerna I: 118 och II: 138 yrkas ändring i nu nämnt syfte. Yrkandet i motionerna är sålunda tillgodosett genom propositionen.

I skrivelse från Svenska personal-pensionskassan föreslås, att försäkring, enligt vilken utfästes ålderspension vars årsbelopp icke överstiger 3 000 kr., skall hänföras till pensionsförsäkring, även om pensionen skall utgå blott under ett år.

Utskottet får i anledning härav framhålla, att pensioner kunna utbetalas månadsvis eller ock kvartårs-, halvårs- eller helårsvis. Det synes icke lämpligt att tillämpa olika skatteregler vid olika utbetalningssätt. Hänföres en försäkring, enligt vilken pension skall utgå blott under ett år, till pensionsförsäkring, bör detta således gälla, även om utbetalningen sker helårsvis. Men i sådant fall är det ju i själva verket fråga om en kapitalutbetalning. Innehåller avtal om livförsäkring, förutom sådana utfästelser som avtal om pensionsförsäkring må innehålla, jämväl annan utfästelse, må enligt de i propositionen föreslagna anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen försäkringen anses uppdelad på en pensionsförsäkring och en kapitalförsäkring. Om den av Svenska personal-pensionskassan föreslagna ändringen genomföres, skulle på grund av nyssnämnda regel uppdelning kunna ske av varje blandad liv- och kapitalförsäkring. Av premien för en sådan försäkring hänför sig den större delen till utfästelsen att utbetala kapitalet vid viss uppnådd ålder, såvida icke denna ålder är alltför hög. Vid uppdelning som nyss sagts skulle denna del av premien, i den mån den hänför sig till ett försäkringsbelopp av högst 3 000 kronor, vara att anse som pensionsförsäkringspremie, medan återstoden, som hänför sig till skyldigheten att utbetala försäkringssumman vid dödsfall före den bestämda åldern, skulle vara kapitalförsäkringspremie.

Då den i skrivelsen föreslagna ändringen på grund av vad ovan sagts skulle medföra betydande olägenheter, har utskottet icke ansett sig böra framlägga förslag om sådan ändring.

Beträffande beskattning av livförsäkringsanstalter har i de likalydande motionerna I: 408 och II: 497 framhållits, att den i propositionen utförda jämförelsen mellan beskattningen enligt propositionen och enligt gällande lag i viss mån är missvisande. Skatten enligt propositionen jämföres nämligen med skatten enligt gällande lag men med bortseende från den s. k. spärregeln vid ränteskatteberäkningen samt från begränsningen av skatt enligt förordningen den 28 maj 1943. Utskottet vill för sin del framhålla, att den utförda jämförelsen torde få anses principiellt riktig. Spärregeln i ränteskatteberäkningen var vid sin tillkomst avsedd att förhindra, att en oväntad, tillfällig nedgång i en livförsäkringsanstalts överskott skulle medföra att ränteskatten komme att ta en alltför stor del av överskottet i anspråk. Det under 1930-talet inträffade räntefallet har emellertid medfört, att denna spärregel kommit att träda i funktion på ett mera permanent sätt. Även 1943 års förordning måste betraktas såsom en tillfälligt införd begränsning av livförsäkringsanstalternas skatt bl. a. föranledd av det låga överskott, som försäkringsanstalterna under pågående premiereservförstärkning uppvisat. Den skattenivå, som åsyftats vid tillkomsten av 1928 års kommunalskattelag, torde därför komma bättre till uttryck, om man bortser från de nu nämnda spärrarna.

De till propositionen fogade tabellbilagorna visa, att den föreslagna beskattningen skulle ha lett till en lindrigare beskattning än gällande lag under tiden t. o. m. 1935, medan förslaget däremot i stort sett innebär en skärpning i förhållande till beskattningen efter detta år. Förklaringen härtill är följande. Under 1920-talet och de första åren av 1930-talet var räntenivån relativt hög. I början av 1930-talet ägde emellertid en betydande nedgång i räntenivån rum. Denna nedgång medförde dels en viss minskning av anstalternas medelränta, dels att anstalterna tvingades att förstärka sina premiereserver. Förstärkningen tog en väsentlig del av anstalternas överskott i anspråk, varför endast obetydliga skattepliktiga överskott uppkommo. Utdelning av premieåterbäring och vinst till försäkringstagare måste under denna tid inställas. Sedan förstärkningen till viss del genomförts, framkom åter överskott å rörelsen, och utdelningen av premieåterbäring och vinst till försäkringstagarna kunde återupptagas. Då emellertid överskotten fortfarande voro små, skulle nämnda utdelning icke kunnat återupptagas, därest icke sådana grunder för premieåterbäring fastställts, att en relativt stor del av överskotten fingo avsättas till premieåterbäring och således avdragas vid taxeringen. Detta hade till följd, att även sedan förstärkningen av premiereserven fortskridit så långt, att den fortsatta förstärkningen kunde ske i långsammare takt, skatten dock fortfarande kom att ligga på en låg nivå.

Sedan förstärkningen av premiereserven en gång i framtiden helt avslutats, skulle ovan angivna förhållande knappast ha kommit att bestå. Om den äldre lagen om försäkringsrörelse hade fortsatt att gälla, måste man alltså antaga att efter förstärkningens genomförande premieåterbäringen icke hade kommit att utgöra så stor del av överskottet som för närvarande är fallet. Skatterna skulle därför kommit att icke oväsentligt stiga. Visserligen skulle försäkringsanstalterna fortfarande en tid framåt ha haft möjlighet att nedbringa sina skatter genom avsättningar till utjämningsreserv och säkerhetsfond. Men även detta skulle kunnat ske endast under en begränsad tid, när avsättningar till nämnda fonder äro avdragsgilla endast under förutsättning att fonderna icke överstiga en viss gräns. Man har således att räkna med att, om den äldre lagen om försäkringsrörelse och nu gällande bestämmelser i kommunalskattelagen skulle hava bestått i framtiden, beskattningen skulle ha uppnått en nivå överstigande den till vilken propositionen leder.

I motionerna utföres en jämförelse mellan förräntningen vid insättning i bank och vid tecknande av försäkring. Vid beräkningar rörande förräntningen av en försäkringstagares hos försäkringsanstalt inestående kapital, måste premiens uppdelning i riskpremie och sparpremie beaktas. Riskpremien, som är avsedd att täcka den dödsrisk, som försäkringsanstalten i varje ögonblick står, förbrukas, allteftersom den inflyter. Genom att sparpremien avsättes till premiereserven uppkommer för varje försäkringstagare ett hos anstalten inestående kapital, vilket förräntas. En försäkringspremie innehåller emellertid, förutom sparpremie och riskpremie, ett visst till-

lägg avsett att täcka anstaltens kostnader. Vid sådana ränteberäkningar varom nu är fråga måste omkostnadstillägget i premien uppdelas mellan riskpremien och sparpremien. Den på sparpremien belöpande delen av omkostnadstillägget får i räntekalkylen anses som en utgift. Alltefter det sätt, på vilket fördelningen sker, kommer man vid ränteberäkningen till olika resultat. De i motionerna framlagda beräkningarna bygga på samma fördelning av omkostnadstillägget som tillämpats vid motsvarande beräkningar vilka utförts i försäkringsanstalterna Folkets och Samarbetes yttrande över 1944 års allmänna skattekommittés betänkande, till vilket yttrande hänvisas i motionerna. Vid nämnda beräkningar har förutsatts, att i försäkringspremierna ingående omkostnadstillägg fördelas mellan sparpremie och riskpremie i proportion till dessa.

I motiveringen till propositionen har departementschefen i samband med avgränsningen av de omkostnader, vilka hos försäkringsanstalt böra vara avdragsgilla, uppehållit sig vid frågan om hur stor del av omkostnadstillägget i livförsäkringspremierna som bör anses belöpa på sparpremien. Departementschefen har härvid uttalat, att avdrag icke bör medgivnas för hela den del av inkassokostnaden, som efter förhållandet mellan inkomsten av sparpremier och hela premieinkomsten belöper på den förra inkomsten, utan endast för viss skälig del därav. Vidare har departementschefen framhållit att liknande synpunkter kunna anläggas på frågan om avdrag för ackvisitionskostnader. Detta innebär, att departementschefen icke godtagit den fördelning av omkostnadstillägget, vilken ligger till grund för Folkets och Samarbetes beräkningar. Det är icke möjligt att av propositionen sluta vilka kostnader som departementschefen ansett skäligen böra hänföras till sparpremien. Vid livförsäkringsanstalts beskattning skall nämligen avdrag få ske med ett enligt en schablon beräknat belopp, vilket avser att motsvara summan av omkostnadsavdrag och visst annat avdrag.

Av det ovan sagda framgår, att någon exakt beräkning av förräntningen av det för en försäkring innestående kapitalet icke kan ske, om till grund för beräkningen skall läggas den fördelning av omkostnadstillägget, som departementschefen ansett skälig. I varje fall kommer dock en sådan fördelning av omkostnadstillägget att leda till en högre räntefot än den vilken i motionerna anges för förräntning av de i en försäkringspremie ingående sparmedlen.

I de likalydande motionerna I: 408 och II: 497 framhålles vidare, att hänsyn bör tagas till att försäkringstagare i lägre inkomstskikt ej kunna uppnå den principiellt riktiga skatteutjämning i tiden, som är karakteristisk för beskattning av pensionsförsäkringspremie, på grund av att pensionsförsäkring av rimlig storlek betingar avsevärd premie. Härtill är emellertid att anmärka, att rätten till avdrag för kapitalförsäkringspremier inom gränsen för det sociala avdraget innebär en större skatteförmån än rätten att avdraga pensionsförsäkringspremier. Vid pensionsförsäkringen motsvaras nämligen avdragsrätten beträffande premierna av skatteplikt för utfallande belopp, medan vid kapitalförsäkring utfallande belopp äro skattefria. Det sociala

avdraget kan visserligen utnyttjas även av inkomsttagare i högre inkomstskikt, men den skattebesparing, som sådana inkomsttagare härigenom kunna uppnå, är obetydlig i förhållande till deras totala skatt. För inkomsttagare inom de lägsta inkomstskikten kan man förutsätta, att kapitalförsäkringspremierna icke uppgå till högre belopp än att de i sin helhet bli avdragsgilla. Beräkningar som utskottet låtit utföra visa, att för en blandad liv- och kapitalförsäkring för en 30-årig person med utbetalning vid 60 års ålder och med premiebetalning under hela försäkringstiden rätten att avdraga premien utan att utfallande belopp beskattas motsvarar en höjning av förräntningen med 0,8 %.

Tages hänsyn till ovan nämnda förhållanden, torde man vara berättigad att påstå, att vid genomförandet av den för anstalterna föreslagna beskattningen förräntningen vid försäkringssparande för inkomsttagare inom de lägsta inkomstskikten väsentligt överstiger den förräntning, som kan uppnås i bank.

Utskottet finner med hänsyn till vad sålunda anförts icke skäl föreligga för bifall till de likalydande motionerna I: 408 och II: 497 i nu berört avseende.

I skrivelse från understödsföreningarnas riksförbund har yrkats, att ändring icke skall göras i nuvarande regler om understödsföreningars beskattning. Härvid ha bland annat sociala skäl åberopats. Enligt utskottets mening tala sociala skäl för att en livförsäkringsrörelse, som omfattar små försäkringar, beskattas lindrigare än sådan rörelse, som avser större försäkringar. Däremot synas sociala skäl icke kunna åberopas för en lindrigare beskattning av försäkringsrörelse, som drivits av visst slag av försäkringsanstalter. Genom det avdrag av 5 kr. per försäkring, som livförsäkringsanstalt enligt propositionen skall äga åtnjuta, har enligt utskottets mening hänsyn tagits till de sociala skälen, enär genom detta avdrag försäkringsanstalter med lägre medelförsäkringssumma komma att beskattas lindrigare än anstalter med högre medelförsäkringssumma. Någon anledning att vid anstalternas beskattning härutöver taga hänsyn till sociala skäl synes icke föreligga.

Såsom ovan framhållits äro gällande, i propositionen i stort sett bibehållna regler för behandling i skattehänseende av sjuk- och olycksfallsförsäkring icke tillfredsställande. Då det gäller försäkringstagarnas beskattning, är gränsen mellan å ena sidan sjuk- och olycksfallsförsäkring och å andra sidan invalidpensionsförsäkring flytande. Beträffande vissa försäkringsformer är frågan om en försäkring skall hänföras till den ena eller andra kategorien mera terminologisk än saklig. Emellertid torde en sjukförsäkring, som av sjukförsäkringsbolag meddelas i kombination med en av livförsäkringsbolag meddelad pensionsförsäkring, av försäkringstagaren i regel hänföras till pensionsförsäkring, därest detta är möjligt med hänsyn till gällande bestämmelser i anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen.

Enligt anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen skall vid uppdelning av försäkringsrörelse å sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse å ena

samt livförsäkringsrörelse å andra sidan försäkring, som meddelats i samband med huvudförsäkring, räknas som tillhörande huvudförsäkringens art. Denna bestämmelse torde åsyfta blott försäkring, som av försäkringsanstalt meddelats i samband med en av anstalten själv meddelad huvudförsäkring. Regeln torde däremot icke äga tillämpning på det fall, att huvudförsäkringen meddelats av en anstalt och den kompletterande försäkringen av en annan. Om exempelvis en sjukförsäkringsanstalt meddelat sjukförsäkringar i samband med livförsäkringar, som meddelats av en livförsäkringsanstalt, lärer överskott hos den förra anstalten, som belöper på sådana sjukförsäkringar, icke skola beskattas enligt de regler som gälla för livförsäkringsrörelse.

I motionen I: 409 föreslås en ändring i ovan berört hänseende. Om en försäkringsanstalts rörelse omfattar sjukförsäkring enligt av Kungl. Maj:t stadfästa grunder, skall, enligt yrkandet i motionen, från anstaltens skattepliktiga överskott avräknas den del som belöper på sjukförsäkring, vilken meddelats i kombination med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt. Motsvarande föreslås skola gälla även i fråga om sjukförsäkringar, som tagits i samband med tjänst.

Såsom ovan framhållits har man att motse förnyade överväganden rörande behandlingen i skattehänseende av sjuk- och olycksfallsförsäkring. Ehuru vid sådant förhållande viss tvekan kan råda, då det gäller att utbryta en viss fråga inom området, anser utskottet att de i motionen förebragta skälen tala för en ändring redan nu. Utskottet vill i samband härmed erinra om den ändring, som i propositionen föreslagits beträffande beskattningen av sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse, nämligen att nu gällande rätt till avdrag för avsättning till premieåterbäringsreserv ersättes med rätt till avdrag för utbetald återbäring. Ändringen, som föranletts av den nya lagen om försäkringsrörelse och särskilt berör sjukförsäkringen, innebär på lång sikt en skattelindring men kan för avsevärd tid framåt medföra en skatteskärpning. Även med hänsyn härtill finner utskottet att den i motionen föreslagna ändringen bör företagas redan i detta sammanhang.

Den i motionen föreslagna formuleringen av lagtexten anser utskottet dock icke helt böra godtagas. En förutsättning för att överskottet på sjukförsäkringar, som avses i motionen, skall fritagas från beskattning bör vara, att försäkringarna jämlikt bestämmelserna i anvisningarna till 31 § äro att anse som invalidpensionsförsäkringar. Införes föreskrift härom, torde det icke vara nödvändigt att inskränka bestämmelsen till att avse sjukförsäkring enligt av Kungl. Maj:t stadfästa grunder.

Av utskottet till behandling upptagna frågor om ändringar av övervägande formell natur.

Enligt de i propositionen föreslagna anvisningarna till 31 § kommunal-skattelagen punkt 1 skall med pensionsförsäkring förstås livförsäkring, enligt vilken icke skola utgå andra försäkringsbelopp än vissa särskilt upp-

räknade. Med hänsyn till att även invalidpension kan utgå på grund av pensionsförsäkring bör ordet livförsäkring utbytas mot försäkring.

I samma lagrum definieras efterlevandepension såsom pension, vilken efter den försäkrades död utgår, så länge viss eller vissa i försäkringsavtalet angivna personer leva. Tvekan har yppats, huruvida härmed avses att personerna i fråga måste namngivas i försäkringsavtalet. Vid tjänstepensionsförsäkring betecknas ofta pensionstagarna till efterlevandepension såsom den försäkrades maka och omyndiga barn. Formuleringen i propositionen torde icke avse att hindra att i en pensionsförsäkring pensionstagarna angivas på detta sätt, och icke heller enligt utskottets mening bör hinder härför resas. Någon ändring av formuleringen för att klargöra detta förhållande synes dock ej erforderlig.

Vid definitionen av försörjningsränta i punkt 1. femte stycket av förevarande anvisningar förekommer under a) uttrycket »livsvarig efterlevandepension till maka och barn». Då i kommunalskattelagen i övrigt likställighet mellan könen råder, bör här ordet »maka» utbytas mot »make». Av samma skäl bör ordet »änka» i sjätte stycket av denna anvisningspunkt utbytas mot »efterlevande make».

I åttonde stycket av den anvisningspunkt, varom fråga är, föreskrives att om ålderspension eller invalidpension enligt avtalet skall upphöra eller nedsättas viss tid efter det pensionsåldern eller arbetsoförmågan inträtt, eller om visst slag av efterlevandepension skall upphöra eller nedsättas viss tid efter den försäkrades död, denna tid ej må understiga fem år, eller i fråga om ålderspension vars årsbelopp icke överstiger 3 000 kr., två år. Det har satts i fråga, huruvida härmed avsetts att från pensionsförsäkringsområdet utesluta försäkring, enligt vilken exempelvis efterlevandepension skall upphöra, då pensionstagaren uppnår viss ålder. Det synes uppenbart att detta icke varit avsikten, och enligt utskottets mening bör bestämmelsen i fråga icke hindra att försäkring av sistnämnda slag hänföres till pensionsförsäkring. Något förtydligande av lertexten i förevarande avseende synes icke erforderligt.

Jämlikt tolfte stycket av nu behandlade anvisningspunkt må, utan hinder av vad i anvisningarna stadgats, pensionsförsäkring under vissa förutsättningar anses som kapitalförsäkring. Då uttrycket, att pensionsförsäkring i vissa fall må anses som kapitalförsäkring, synes mindre lämpligt, föreslår utskottet viss omformulering.

För undvikande av tveksamhet vid tillämpningen av punkterna 1 och 2 av ikraftträdandebestämmelserna till lagen om ändring i kommunalskattelagen vill utskottet anmärka att med orden »försäkringstagares beskattning» avses jämväl beskattningen av annan person, som uppbär belopp på grund av försäkring eller erlägger försäkringspremie.

Enligt 30 § 2 mom. andra stycket kommunalskattelagen skall såsom nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk anstalt, anses bland annat den del av viss intäkt, som belöper på inländska kapitalförsäkringar och kapitalförsäkringar, som meddelats i direkt försäkringsrörelse utom ri-

ket. Den sålunda beskrivna kategorien av försäkringar synes lämpligare bära betecknas såsom »direkt meddelade eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelade kapitalförsäkringar». Med denna formulering bortfaller behovet av den definition av inländska försäkringar, som i propositionen intagits i anvisningarna till paragrafen.

Av skäl, som anförts i skrivelsen från Svenska personal-pensionskassan, förordar utskottet ändringar i 54 § första stycket g) kommunalskattelagen och i anvisningarna till 33 § punkt 1 samma lag med i skrivelsen avsett syfte. I konsekvens härmed föreslår utskottet motsvarande ändringar i 7 § e) och j) förordningen om statlig inkomstskatt, 29 § 1 mom. taxeringsförordningen samt punkten 4 av ikraftträdandebestämmelserna till lagen om ändring i kommunalskattelagen.

I skrivelsen föreslås även sådan ändring av den i propositionen i anvisningarna till 30 § föreslagna definitionen av inländsk försäkringsanstalt, att alla understödsföreningar hänföres till inländska försäkringsanstalter. Den i skrivelsen föreslagna ändringen skulle visserligen enligt utskottets mening vara att föredraga från rent logisk och systematisk synpunkt. En formulering som, i likhet med den i propositionen föreslagna, redan från början utesluter de icke skattskyldiga föreningarna synes däremot tydligare och bättre ägnad att förebygga missförstånd. Utskottet föreslår därför blott sådan ändring av punkt 3 andra stycket av anvisningarna till 30 §, som be-
tingas av ändringen i 54 §.

Utskottets hemställan.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 93 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas ävensom i anledning av följande motioner, nämligen de likalydande motionerna I: 59 av herr Ivar Persson m. fl. samt II: 62 av herrar Hansson i Önnarp och Hansson i Skegrie, de likalydande motionerna I: 238 av herr Petrén och II: 287 av herr Kristensson i Osby samt i motionen I: 409 av herr Ewerlöf,

1) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med de ändringar av 30 § 2 mom., 46 § 2 mom. och 54 § samt punkten 3 av anvisningarna till 30 §, punkten 1 av anvisningarna till 31 § och punkten 1 av anvisningarna till 33 § ävensom punkten 4 av ikraftträdandebestämmelserna, som framgå av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

30 §.

2 mom. Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses överskottet å försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder.

Utskottets förslag:

30 §.

2. mom. Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses överskottet å försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder. *Omfattar rörelsen sjukförsäkring, vilken tagits i samband med tjänst eller i förening med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt, må jämväl på sådan försäkring belöpande del av överskottet avdragas, där est på grund av sjukförsäkringen utgående försäkringsbelopp är att anse såsom invalidpension av det slag som enligt anvisningarna till 31 § må utgå på grund av pensionsförsäkring.*

Såsom nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall, på sätt i anvisningarna närmare angives, anses dels den del av nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltning, som belöper på *inländska kapitalförsäkringar och kapitalförsäkringar, som meddelats i direkt försäkringsrörelse utom riket,* dels ock nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse.

Såsom nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall, på sätt i anvisningarna närmare angives, anses dels den del av nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltning, som belöper på *direkt meddelade eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelade kapitalförsäkringar,* dels ock nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse.

Därest i fråga om livförsäkringsrörelse värdet av tillgångarna vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringsfonden ökad med en tjugonedel av fonden, dels ock beloppet av de skulder, som icke grunda sig på meddelade försäkringar, må ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden avdragas från nettointäkten.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran;

2) för d e l s sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige för honom själv eller, i förekommande fall, för hans make, d e l s o c k avgift för pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, där-est avgiften under beskattningsåret erlagts för försäkring, vilken äges av den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyn-diga barn; samt

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäk-ringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, ar-betslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därun-der inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 §.

Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som i första stycket 3) här ovan avses, må ej för skattskyl-dig, eller, om skattskyldig under be-skattningsåret varit gift och båda makarna under året haft försäkring-ar, för dem båda tillsammans åtnju-tas till högre belopp än 200 kronor.

Avdrag, som i första stycket 3) här ovan avses, må ej för skattskyl-dig åtnjutas till högre belopp än 200 kronor; dock att om skattskyldig un-der beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken ifrågavarande avdrag för dem båda gemensamt må åtnjutas med högst 400 kronor.

54 §.

Från skattskyldighet — — — kommunal inkomstskatt;

f) understödsföreningar, som bedriva såväl till livförsäkring hänförlig verksamhet som annan verksamhet:

för annan inkomst än inkomst av fastighet, dock att skattskyldighet före-ligger jämväl för förstnämnda inkomst till den del inkomsten belöper på livförsäkringsverksamheten;

g) understödsföreningar, som en-ligt sina stadgar äga meddela livför-säkring med kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem:

g) understödsföreningar, vilka en-ligt sina stadgar ej äga meddela an-nan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem:

för all inkomst, som belöper på verksamhet, hänförlig till livförsäk-ring.

för all inkomst, som belöper på verksamhet, hänförlig till livförsäk-ring.

Att personer — — — samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

Anvisningar

till 30 §.

3. Vid beräkning av nettointäkt av livförsäkringsrörelse skall följande iakttagas.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna lag, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, som enligt sina stadgar äger meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem.

Såsom inländska försäkringar anses dels försäkringar, som försäkringsanstalt meddelat i direkt försäkringsrörelse här i riket, dels ock återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt annan inländsk försäkringsanstalt.

Till utländsk återförsäkringsrörelse hänföres rörelse, avseende återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt eller tagit hos utländsk försäkringsanstalt.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse, avseende inländska försäkringar och försäkringar, som meddelats i direkt försäkringsrörelse utom riket, skall såsom bruttointäkt upptagas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning.

I bruttointäkten inräknas jämväl vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet å andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter ävensom hyresvärde av fastighet, som använts i livförsäkringsrörelsen. Har försäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat inländsk livförsäkring eller i direkt försäkringsrörelse utom riket meddelad livförsäkring utan att hos

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna lag, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse, avseende direkt meddelade eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelade kapitalförsäkringar, skall såsom bruttointäkt upptagas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning.

I bruttointäkten inräknas jämväl vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet å andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter ävensom hyresvärde av fastighet, som använts i livförsäkringsrörelsen. Har försäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelad kapitalförsäk-

Kungl. Maj:ts förslag:

sig behålla premiereserven, skall såsom ränteintäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten må avräknas dels ränta å gäld, dels, såvitt angår fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet än nyss sagts, dels förlust vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter, dels belopp varmed värdet å nyss angivna tillgångar enligt bestämmelserna i denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag som ovan sagts, dels ock 5 kronor för varje direkt tecknad kapitalförsäkring; såsom en enda försäkring anses härvid alla kapitalförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv. Avdrag må dock icke ske för försäkringstagare tillkommande ränta å återbäringsmedel.

Därest de sammanlagda risksummorna för återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt utländsk försäkringsanstalt, uppgå till minst en procent av de sammanlagda risksummorna för den förstnämnda anstaltens samtliga livförsäkringar, skall såsom nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse upptagas överskott å sådan rörelse. Utvisar den utländska återförsäkringsrörelsen i fall som nyss sagts underskott, må detta avräknas från den skattepliktiga nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltningen. Vid tillämpning av förenämnda regel skall med en livförsäkrings risksumma vid en viss tidpunkt förstås den största ökning av nettokapitalvärdet av försäkringsanstalts förpliktelser på grund av försäkringen, som kan uppkomma genom försäkringsfall vid ifrågavarande tidpunkt. Med nämnda nettokapitalvärde förstås kapitalvärdet av försäkringsanstalts förpliktelser på grund av försäkringsavtalet, minskat med kapitalvärdet av försäkringstagarens förpliktelser på grund av samma avtal.

till 31 §.

1. Med pension förstås dels belopp, som annorledes än i följd av försäkring utgår på grund av föregående tjänsteförhållande, dels belopp, som utgår enligt lagen om folkpensionering, dels ock belopp som utgår på grund av pensionsförsäkring vare sig denna tagits i samband med tjänst eller annorledes.

Med pensionsförsäkring förstås *livförsäkring*, enligt vilken icke skola utgå andra försäkringsbelopp än

1) ålderspension, utgående högst under den försäkrades livstid,

Utskottets förslag:

ring utan att hos sig behålla premiereserven, skall såsom ränteintäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

ring utan att hos sig behålla premiereserven, skall såsom ränteintäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

ring utan att hos sig behålla premiereserven, skall såsom ränteintäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

till 31 §.

1. Med pension förstås dels belopp, som annorledes än i följd av försäkring utgår på grund av föregående tjänsteförhållande, dels belopp, som utgår enligt lagen om folkpensionering, dels ock belopp som utgår på grund av pensionsförsäkring vare sig denna tagits i samband med tjänst eller annorledes.

Med pensionsförsäkring förstås *försäkring*, enligt vilken icke skola utgå andra försäkringsbelopp än

1) ålderspension, utgående högst under den försäkrades livstid,

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

2) invalidpension, utgående högst så länge den försäkrade är arbetsförmögen eller har nedsatt arbetsförmåga,

3) efterlevandepension eller

4) med ålders-, invalid- eller efterlevandepension förenat kapitalbelopp, som utgår i samband med att pensionen börjar utbetalas eller upphör eller försäkringen upphör.

Ålderspension, som här avses, må icke börja utgå vid lägre ålder än 55 år, såvida icke med hänsyn till den försäkrades yrke eller andra omständigheter (t. ex. varaktigt arbetsförmåga) lägre pensionsålder kan anses skälig.

Med efterlevandepension förstås pension, som efter den försäkrades död utgår högst så länge viss eller vissa i försäkringsavtalet angivna personer leva.

Såsom efterlevandepension skall ock anses pension, som utgår efter den försäkrades död oberoende av viss pensionstagares liv, (försörjningsränta) under förutsättning

a) att försörjningsräntan är förenad med livsvarig ålderspension eller med sådan livsvarig efterlevandepension till *maka* eller barn, vilken skall börja utgå omedelbart efter den försäkrades död, samt att försörjningsräntans årsbelopp icke överstiger den livsvariga pensionens årsbelopp,

b) att försörjningsräntan skall utgå under högst tjugu år, dock med den inskränkningen att, då räntan är förenad med livsvarig ålderspension, räntan likväl icke må utgå längre än till den tidpunkt, då den försäkrade skulle hava fyllt 90 år, och ej heller, vid pensionsålder över 70 år, under längre tid än som motsvarar skillnaden mellan 90 år och pensionsåldern,

c) att premier för försörjningsräntan och den med denna förenade livsvariga pensionen skola erläggas under tid, som icke med mera än fem år understiger den tid under vilken försörjningsräntan enligt avtalet längst skall utgå, samt att icke vid utgången av något kalenderår under förstnämnda tid det sammanlagda beloppet av erlagda premier överstiger det belopp, som vid samma tidpunkt skulle hava erlagts, om premiebetalningen jämnt fördelats å tid, som med fem år understiger den tid under vilken försörjningsräntan längst skall utgå, samt

d) att i avtalet stadgats, att rätt till återköp eller belåning av försäk-

2) invalidpension, utgående högst så länge den försäkrade är arbetsförmögen eller har nedsatt arbetsförmåga,

3) efterlevandepension eller

4) med ålders-, invalid- eller efterlevandepension förenat kapitalbelopp, som utgår i samband med att pensionen börjar utbetalas eller upphör eller försäkringen upphör.

a) att försörjningsräntan är förenad med livsvarig ålderspension eller med sådan livsvarig efterlevandepension till *make* eller barn, vilken skall börja utgå omedelbart efter den försäkrades död, samt att försörjningsräntans årsbelopp icke överstiger den livsvariga pensionens årsbelopp,

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

ringen icke skall föreligga och ej heller rätt till sådan förändring av försäkringen, att den upphör att vara pensionsförsäkring.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) i nästföregående stycke skall efterlevandepension till den försäkrades *änka* anses såsom livsvarig, även om pension skall upphöra vid omgifte.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) i nästföregående stycke skall efterlevandepension till den försäkrades *efterlevande make* anses såsom livsvarig, även om pension skall upphöra vid omgifte.

Kapitalbelopp, som utgå på grund av pensionsförsäkring, må tillsammans icke överstiga det högsta årliga beloppet av ålders- eller invalidpensionen, ökat, om efterlevandepension skall utgå till make, med det högsta årliga beloppet av efterlevandepensionen.

Skall enligt avtal om pensionsförsäkring ålderspension eller invalidpension upphöra eller nedsättas viss tid efter det pensionsåldern eller arbetsoförmågan inträtt eller skall annan efterlevandepension än försörjningsranta upphöra eller nedsättas viss tid efter den försäkrades död må denna tid icke understiga fem år eller, i fråga om ålderspension vars årsbelopp icke överstiger 3 000 kronor, två år.

Med kapitalförsäkring förstås annan livförsäkring än pensionsförsäkring.

Innehåller avtal om livförsäkring, förutom utfästelse som avtal om pensionsförsäkring enligt vad ovan sagts må innehålla, jämväl annan utfästelse, må försäkringen anses uppdelad på en pensionsförsäkring och en kapitalförsäkring.

Kan livförsäkring, vilken innehåller i nästföregående stycke omförmälda utfästelser, icke uppdelas på sätt där sägs, enär pensionens storlek icke bestämts eller annan omständighet av betydelse för uppdelningen icke är känd, må uppdelningen ske enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Utan hinder av vad ovan stadgats må pensionsförsäkring, för vilken premiebetalningen skall vara fullgjord inom fem år från försäkringsavtalets ingående, anses som kapitalförsäkring, därest förbehåll härom intagits i avtalet vid dess ingående.

Försäkring, vilken enligt ovan givna bestämmelser är att hänföra till pensionsförsäkring och för vilken premiebetalningen skall vara fullgjord inom fem år från försäkringsavtalets ingående, må utan hinder av dessa bestämmelser anses såsom kapitalförsäkring, därest förbehåll härom intagits i avtalet vid dess ingående.

Premiefrielseförsäkring skall anses tillhöra samma slag av försäkring som huvudförsäkringen.

För att försäkring skall anses hava tagits i samband med tjänst erfordras, att enligt anställningsavtalet skyldighet föreligger för arbetstagare att hava sådan försäkring eller att, om sådan skyldighet icke föreligger, premier för försäkringen skola gäldas av arbetsgivaren eller av denne jämte

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

arbetstagaren. För att sjuk- eller olycksfallsförsäkring skall anses hava tagits i samband med tjänst erfordras utöver vad förut sagts, att anmälan angående nyssnämnda förhållanden skett hos försäkringsanstalten. Försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete anses icke såsom försäkring, tagen i samband med tjänst.

till 33 §.

1. Skattskyldig äger att från in-
tåkten av sin tjänst avdraga avgifter,
som han i samband med tjänsten er-
lagt för egen eller efterlevandes pen-
sionering, vare sig avgifterna erlagts
till arbetsgivaren, till särskild för än-
damålet bildad kassa eller till försäk-
ringsanstalt. Avdrag för sådana av-
gifter må dock ske endast om pensio-
neringen anordnats på sätt i anvis-
ningarna till 31 § föreskrives som
villkor för att livförsäkring skall
hänföras till pensionsförsäkring. An-
gående skattskyldigs rätt till avdrag
för avgifter, som han annorledes än
i samband med tjänst erlagt för egen
eller efterlevandes pensionering, se
46 § 2 mom.

till 33 §.

1. För avgifter, som skattskyldig i
samband med sin tjänst erlagt för
egen eller efterlevandes pensionering
annorledes än genom försäkring, må
avdrag ske endast om pensionering-
en anordnats på sätt i anvisningar-
na till 31 § föreskrives som villkor för
att livförsäkring skall hänföras till
pensionsförsäkring. Angående skatt-
skyldigs rätt till avdrag för avgifter,
som han annorledes än i samband
med tjänst erlagt för egen eller efter-
levandes pensionering, se 46 § 2 mom.

Bestämmelser om ikraftträdandet.

4. I fråga om understödsförening,
som enligt sina stadgar äger meddela
livförsäkring med kapitalunderstöd
överstigande 500 kronor för medlem,
skall såsom nettointäkt upptagas
d e l s den del av föreningens enligt
24 § i dess äldre lydelse och 25 § be-
räknade nettointäkt av fastighet, som
efter förhållandet mellan premieres-
erven för kapitalförsäkringar, vilka
meddelats före ingången av år 1951,
och hela premiereserven belöper på
nämnda försäkringar, d e l s o c k
den del av föreningens enligt 30 §
beräknade nettointäkt av livförsäk-
ringsrörelse, som efter förhållandet

4. I fråga om understödsförening,
vilken enligt sina stadgar äger med-
dela annan kapitalförsäkring än så-
dan som omfattar kapitalunderstöd å
högst 500 kronor för medlem, skall
såsom nettointäkt upptagas d e l s
den del av föreningens enligt 24 § i
dess äldre lydelse och 25 § beräknade
nettointäkt av fastighet, som efter
förhållandet mellan premiereserven
för kapitalförsäkringar, vilka medde-
lats före ingången av år 1951, och
hela premiereserven belöper på näm-
nda försäkringar, d e l s o c k den del
av föreningens enligt 30 § beräknade
nettointäkt av livförsäkringsrörelse,

Kungl. Maj:ts förslag:

mellan premierreserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats efter ingången av år 1951, och premierreserven för samtliga kapitalförsäkringar belöper på de efter 1951 års ingång meddelade kapitalförsäkringarna.

Utskottets förslag:

som efter förhållandet mellan premierreserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats efter ingången av år 1951, och premierreserven för samtliga kapitalförsäkringar belöper på de efter 1951 års ingång meddelade kapitalförsäkringarna.

2) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt med de ändringar av 7 §, som framgå av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

7 §.

Från skattskyldighet — — — hushållningssällskap:

för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, *andra understödsföreningar än sådana, som enligt sina stadgar äga meddela livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vil-*

7 §.

Från skattskyldighet — — — hushållningssällskap:

för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, *understödsföreningar, med undantag för dem, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger*

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

kas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som avses i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

för all inkomst;

för all inkomst;

f) kyrkor, sjukvårdsinrättningar
— — — statlig inkomstskatt;

f) kyrkor, sjukvårdsinrättningar
— — — statlig inkomstskatt;

j) understödsföreningar, som enligt sina stadgar äga meddela *livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor* för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:

j) understödsföreningar, *vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor* för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet.

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet.

Att personer — — — samma paragraf.

Att personer — — — samma paragraf.

3) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående upphävande av förordningen den 28 maj 1943 (nr 265) om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt;

4) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag angående upphävande av lagen den 30 juni 1937 (nr 664) om beräkning i vissa fall av skattepliktig intäkt på grund av pupillpension från staten;

5) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt;

6) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) med den ändring av 29 § 1 mom., som framgår av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

29 §.

29 §.

1 mom. Allmän självdeklaration — — — före taxeringsåret.

1 mom. Allmän självdeklaration — — — före taxeringsåret.

Kungl. Maj:ts förslag:

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som oförmålas i anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen. Motsvarande gäller beträffande utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit livförsäkringsrörelse, dock endast såvitt angår den till nämnda rörelse hänförliga verksamheten.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna förordning, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, som enligt sina stadgar äger meddela *livförsäkring med kapitalunderstöd överstigande 500 kronor* för medlem.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels livförsäkring, dels sjöförsäkring, dels trafikförsäkring, dels sjuk-, olycksfalls- och brandförsäkring och dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring. Beträffande annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet föreligger icke skyldighet för utländsk försäkringsanstalt att lämna uppgifter enligt första stycket punkterna 3) och 5).

Utskottets förslag:

Har skattskyldig — — — och skulder.

Svenskt aktiebolag — — — utdelningens belopp.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som oförmålas i anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen. Motsvarande gäller beträffande utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit livförsäkringsrörelse, dock endast såvitt angår den till nämnda rörelse hänförliga verksamheten.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna förordning, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela *annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor* för medlem.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels livförsäkring, dels sjöförsäkring, dels trafikförsäkring, dels sjuk-, olycksfalls- och brandförsäkring och dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring. Beträffande annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet föreligger icke skyldighet för utländsk försäkringsanstalt att lämna uppgifter enligt första stycket punkterna 3) och 5).

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

Belopp, som — — — öretal bortfalla.

7) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896); samt

8) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 12 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt; ävensom

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 118 av herr Grym m. fl. och II: 138 av herr Jansson i Kalix m. fl., samt

2) de likalydande motionerna I: 408 av herr Gottfrid Karlsson och II: 497 av herr Lindström m. fl.

måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 11 maj 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Gustaf Elofsson*, Velandér, Heüman, Franzon, Niklasson, Wehtje, Rosander*, Petrén och Damström; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Sandberg, Kristensson i Osby, Hagberg i Malmö, Vigelsbo*, Bladh, Allard, Kärlander och Åqvist.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

R e s e r v a t i o n

av herrar *Franzon, Allard och Kärrlander*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Ett livförsäkringsavtal medför — — — (= utskottet s. 56 rad 20 uppifrån — — — s. 61 rad 18 uppifrån) — — — till 400 kronor.

Utskottet finner i likhet med departementschefen anledning saknas att i förevarande sammanhang upptaga frågan om en höjning av maximibeloppet för ifrågavarande avdrag. Därvid fäster utskottet särskilt avseende vid den omständigheten, att i direktiven för de genom Kungl. Maj:ts beslut den 17 mars innevarande år tillkallade sakkunniga för en teknisk revision av inkomstskattelagstiftningen m. m. uttalats, att frågan om 200-kronorsavdragets avskaffande skall utredas. En höjning av detta avdrag skulle sålunda kunna komma att allenast innebära ett relativt kortvarigt provisorium, vilket skulle betunga taxeringsmyndigheterna. Utöver denna synpunkt av mera praktisk natur vill utskottet erinra om den av utskottet ovan uttalade uppfattningen, vilken jämväl departementschefen givit uttryck åt, nämligen att statsmakternas ställningstagande till den skatterättsliga behandlingen av olika försäkringsformer är av väsentlig betydelse för utvecklingen av de skilda slagen av försäkringar samt att skattelagstiftningen särskilt inom nu ifrågavarande område borde kännetecknas av stabilitet. Att införa bestämmelser av provisorisk karaktär synes utskottet icke försvarligt med hänsyn till statsmakternas sålunda uttalade ansvar för försäkringsformernas utveckling. Utskottet finner således jämväl vägande principiella skäl tala emot en författningsändring i dagens läge. I detta sammanhang vill utskottet ej heller underlåta att erinra om att i proposition nr 244 till innevarande års riksdag med förslag till ändring i uppbördsförordningen konstaterats, att det i grunderna för skattetabellerna för preliminär skatt ingående s. k. 200-kronorsavdraget enligt verkställda undersökningar för den stora mängden av arbetstagare vore för stort vid jämförelse med de avdrag, som kunde komma i fråga vid taxeringen. Detta förhållande visar, att något egentligt behov att höja detta avdrag ej kan anses föreligga. Utskottet avstyrker fördenskull de likalydande motionerna I: 59 och II: 62 samt de likalydande motionerna I: 238 och II: 287.

Såsom av det — — — (= utskottet s. 61 rad 5 nedifrån — s. 70 rad 17 nedifrån) — — — får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 93 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifalles ävensom i anledning av motionen I: 409 av herr Ewerlöf,

1) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) med de ändringar av 30 § 2 mom. och 54 § samt punkten 3 av anvisningarna till 30 §, punkten

1 av anvisningarna till 31 § och punkten 1 av anvisningarna till 33 § ävensom punkten 4 av ikraftträdandebestämmelserna, som framgå av följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag: — — — (= utskottet s. 71 rad 1 uppifrån — s. 71 rad 1 nedifrån) — — — avdragas från nettointäkten.

54 §. Från skattskyldighet — — — (= utskottet s. 72 rad 16 nedifrån — s. 81 rad 9 uppifrån) — — — och gåvoskatt; ävensom

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 59 av herr Ivar Persson m. fl. samt II: 62 av herrar Hansson i Önnarp och Hansson i Skegrie,

2) de likalydande motionerna I: 118 av herr Grym m. fl. och II: 138 av herr Jansson i Kalix m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 238 av herr Petrén och II: 287 av herr Kristensson i Osby, samt

4) de likalydande motionerna I: 408 av herr Gottfrid Karlsson och II: 497 av herr Lindström m. fl.

måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.»